

Pedagógiai Program

2026.

Kelebia, 2026. augusztus 31.

Készítette:

Kondorossy András Imre igazgató

Illés Anett igazgatóhelyettes

Tartalom

1.1. A pedagógiai program törvényi háttere 5

1.2. Az intézmény rövid bemutatása 6

1.3. Az oktatáshoz rendelkezésre álló tárgyi feltételek: 7

1.4. Személyi feltételek: 7

1.5. Az iskola küldetésnyilatkozata 8

1.6. Az iskola jövőképe 9

2. NEVELÉSI PROGRAM 10

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai 10

2.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai 12

2.3. Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek 18

2.4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 18

2.5. A kompetencia alapú oktatás személyiségfejlesztéssel kapcsolatos tartalmi elemei 20

2.6. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek 25

2.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 33

2.8. Sajátos nevelési igényű tanulók 33

2.9. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók 34

2.10. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás 35

2.11. A hátrányos és halmozottan hátrányos tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők 36

2.12. A gyermek-, és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok 36

2.13. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok 38

2.14. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái 42

2.15. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai 43

2.16. A felvétel és az átvétel szabályai 46

2.17. Vendégtanulói jogviszony létesítése, szabályai 47

2.18. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 48

2.19. Környezeti nevelési feladatok 49

3. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE 53

3.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői 53
3.2. Választható tantárgyak, egyéb foglalkozások, tanórán kívüli tevékenységek 55
3.3. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei 56
3.4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei 56
3.5. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása 57
3.5.1. Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása 57
3.5.2. A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása 58
3.5.3. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése 59
3.5.4. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai 63
3.5.5. Az írásbeli beszámoltatás formái 64
3.5.6. Az iskolai szóbeli beszámoltatás rendszere 65
3.5.7. Az osztályzatok javításának lehetőségei 66
3.5.8. Oktatási eredményvizsgálatok, a helyi szintfelmérések rendszere 66
3.5.9. A tanulók teljesítményének értékelése 67
3.5.10. Értékelési skálák kialakítása 67
3.5.11. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig 69
3.5.12. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai 69
3.5.13. Az évközi érdemjegyek és az év végi osztályzatok kapcsolata 70
3.5.14. A szülők értesítése a tanulók tanulmányi előmeneteléről 70
3.5.15. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek 70
3.5.16. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei 71
3.5.17. Az iskolai büntetések formái: 71
3.6. A tanulók továbbhaladása 74
3.6.1. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei 74
A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 74
4. KIEGÉSZÍTÉS 76
5. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK 79
5.1. A pedagógiai program hatálya 79
5.2. A pedagógiai program érvényessége 79

5.3. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata 79
5.4. A pedagógiai program módosítása 79
5.5. A pedagógiai program nyilvánossága 79
A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék 80

BEVEZETÉS

Intézményünknek is alkalmazkodnia kell a környező világhoz, a társadalmi igényekhez a település adta feltételekhez, új szokásokat teremtve de megtartva a hagyományainkat, formálni a jövőt, értékeket felmutatni, feladatokat meghatározni.

Pedagógiai programunk elkészítésekor figyelembe vettük a korábbi évek Pedagógiai Programjait, valamint az intézményi alapdokumentumok tartalmát, ezzel fenntartva a folyamatosságot.

1.1. A pedagógiai program törvényi háttere

- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelete a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat – és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 32/2012. EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveiről
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról
- 7/2014. (01.17) Kormányrendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet módosításáról
- 5/2020. (I. 31.) Kormányrendelet Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet
- Kerettantervek 2020
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- A tanév rendjéről szóló mindenkori miniszteri rendelet

1.2. Az intézmény rövid bemutatása

Intézményünk adatai:

Az intézmény megnevezése	Kelebiai Farkas László Általános Iskola
Székhelye	6423 Kelebia, Ady Endre u. 110.
OM azonosító	027910
Telefonszám	06-77-454-219
e-mail cím	altsuli.kelebia@gmail.com
Az alapító neve	Emberi Erőforrások Minisztériuma
Az alapító címe	Bp. Akadémia u. 3.
Az intézmény fenntartó szervének megnevezése, székhelye	Kiskőrösi Tankerületi Központ 6200 Kiskőrös, Petőfi tér 2.
Jogállása	Jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egység
Az intézmény típusa	Általános iskola 1-8. évfolyam
Gazdálkodási besorolása	Az intézmény gazdálkodó szervezettel, hozzárendelt költségvetési szervvel nem rendelkezik
Az int. vezetőjének kinevezése	2011. évi CXC törvény A nemzeti köznevelésről 68. § alapján
Az int. képviseletére jogosult	A fenntartó által megbízott mindenkori intézményvezető

Kelebia Bács-Kiskun megye délkeleti sarkában fekvő határmenti község, a megyeszékhelytől, Kecskeméttől 100 kilométerre, a legközelebbi várostól – Kiskunhalastól – 30 kilométerre. A Budapest – Kelebia – Belgrád nemzetközi vasútvonal végállomása, 1921-től nemzetközi határátkelőhely. A szerb-magyar államhatár közelsége kelet-nyugat irányú közlekedést tesz lehetővé az egyaránt 50 kilométerre lévő Szeged, illetve Baja irányába. A lakosság száma kb. 3000 fő, belterület: 200 ha, külterület: 6420 ha. A község infrastruktúrája igazodik a térség fejlettségéhez. A környező településekkel és a külvilággal úgy közúton, mint vasúton tartható a kapcsolat.

Iskolánk névadója Farkas László, aki 1931-ben került a Kelebia-központi iskolához. Néptanítóként végezte szorgalmasan munkáját. 1941-től 1949-ig volt az iskola igazgatója, majd ezután 1962. május 9-én bekövetkezett haláláig oktatta, nevelte a rábízott tanulókat az élet szépségeire, értékeire és megbecsülésére.

A településen az általános iskola 8 évfolyammal működik. Tanulóink Kelebiáról és külterületéről érkeznek hozzánk. A tanórán kívüli ismeretszerzési és szabadidős tevékenységre szakkör, és sportkör nyújt lehetőséget. Iskolánkra a demokratikus, humánus, gyermekközpontú légkör jellemző, amely a tanulók, a nevelők, a szülők együttműködésére épül.

1.3. Az oktatáshoz rendelkezésre álló tárgyi feltételek:

- udvar
- 12 tanterem, (ebből 6 tanteremben található interaktív tábla, egy mobil interaktív tábla)
- 1 okostanterem fejlett infokommunikációs eszközökkel
- 1 tornaszoba (közösségi szoba)
- 1 játszószoba
- 1 fejlesztő terem
- 1 informatika terem
- 1 tornaterem

Az intézmény teljes területén korlátlan az internethozzáférés, amely jelentősen segíti az órai munkát. Az iskola taneszköz ellátása megfelelő.

1.4. Személyi feltételek:

Nevelőtestületünk tagjai magas szakmai, pedagógiai képzettséggel rendelkeznek, és nagyfokú hivatástudattal dolgoznak.

A szakos ellátottságot a főállású pedagógusok mellett, áttanító és óraadó pedagógusokkal biztosítjuk.

Az SNI-s tanulók fejlesztését, felzárkóztatását saját gyógypedagógusunk látja el. Kollégáink szoros kapcsolatban állnak a szülőkkel és a szakszolgálatok munkatársaival, szükség esetén szakvizsgálatot kezdeményeznek a gyermek előrehaladása érdekében.

Intézményünkben lehetőség van pszichológusi szaktanácsadásra is.

A gyermekvédelmi tevékenységet 1 fő szociális munkatárs látja el.

A Diákönkormányzat (DÖK) munkáját segítő pedagógus koordinálja.

A nevelés-oktatás zökkenőmentes működését 2 fő nevelést-oktatást segítő kolléga végzi: 1 fő iakolatitkár, 1 fő pedagógiai asszisztens.

A technikai személyzet létszáma 4 fő: 3 fő takarító és 1 fűtő-karbantartó.

1.5. Az iskola küldetésnyilatkozata

„Milyen embert is akarunk formálni?

A válasz egyszerű: Egészséges testű, akaraterős,

jó ítéletű, értelmes, tettrekész,

szép célokért hevülő és áldozó embereket,

akik meg tudják érteni és élni a szépet

és nagyot minden téren,

akik az életüket ki tudják tölteni tartalommal,

akik megértik a dolgok összefüggéseit,

akik átérzik azt, hogy emberi közösségben élnek,

amely csak a kölcsönösségen, méltányosságon,

és jóakaraton épülhet.”

(Szent-Györgyi Albert)

1.6. Az iskola jövőképe

Célunk, hogy:

- a gyermekek korszerű, jól felszerelt iskolába járjanak
- ellátásuk és oktatásuk a lehető legmagasabb színvonalon valósuljon meg
- megismerjék és elfogadják a nemzeti és emberi értékeket
- tudatosan ápolják és őrizzék a hagyományokat
- óvják és ápolják a környezetüket
- tisztában legyenek egészségük fontosságával és az egészséges életmód életük részévé váljon
- a kulcskompetenciák fejlesztésével megalapozzuk az élethosszig történő tanulást
- megtanulják, hogy a szorgalomnak, a tudásnak és a tisztességes munkának becsülete van
- szellemileg, testileg és erkölcsileg egészséges fiatalok hagyják el az iskolát
- a megszerzett tudás alkalmassá tegye a tanulókat arra, hogy képesek legyenek bármely választott iskolatípusban érvényesülni
- a szülőkkel együttműködve biztosítani a gyermekek egészséges fejlődését
- fontosnak tartjuk a partnerekkel történő rendszeres és folyamatos kapcsolattartást

Az iskola nevelőtestületének társadalmi felelőssége a jövő nemzedékének nevelése, ezért pedagógusaink törekszenek a fejlődésre és a magas színvonalú oktatásra, nevelésre.

2. Nevelési program

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

A **Kelebiai Farkas László Általános Iskola** (Kelebia, 6423, Ady E. u. 110.) alkalmazotti közössége a pedagógiai program nevelési programját megalkotta a törvény és a 2011. évi CXC törvény 26. § (1) bekezdése szerint:

„A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá.”

Az intézmény a tanulók életkori sajátosságaihoz igazodó, nyugodt és érzelmileg biztonságos tanulási környezet kialakítására törekszik. Ennek érdekében a pedagógusok a tanítási nap, illetve a tanórák során rövid ráhangoló, közérzetjelző, mozgásos vagy reflektív módszereket alkalmazhatnak. Ezek alkalmazása a pedagógus szakmai döntésén alapul, külön dokumentációs kötelezettséggel nem jár.

Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

- A gyermeki egyéniség tisztelete.
- Felelősségtudat.
- A közösségi demokrácia.
- A pozitív jellemvonásokat, alapvető erkölcsi normák.
- Az általános műveltség szilárd alapjai.
- Tolerancia, megértés, nyitottság.
- A beteg, sérült emberek iránti elfogadó, segítőkész magatartás.
- Esélyegyenlőség, a kiteljesedés, az emberi szabadság.
- Nemzeti hagyományaink, nemzeti azonosságtudatunk.
- A világnézeti és vallási sokszínűség.
- Fogékonyság a környező természet értékei iránt.
- Felelősség a társadalmi és természeti környezetért.
- Igény a kulturált, esztétikus környezetre.
- Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása.
- Fegyelem és önfegyelem.
- Közösségi érzés, áldozatvállalás.
- Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete.
- Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben.

Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelése, oktatása érdekében

- Tanulóink felkészítése az egész életen át tartó tanulásra,

- a változásokhoz történő rugalmas alkalmazkodásra,
- segítséget nyújtani az iskolai, és majdani felnőtt élet sikerességéhez,
- önértékelés kialakítása, erősségek és gyengeségek ismerete
- modern, személyiségközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek alkalmazása (differenciálás, kompetencia alapú oktatás)

Műveltségterületek oktatásának kiemelt, közös céljai:

- tevékenykedtetés (cselekvő részvétel)
- informatika alkalmazása szociális kompetenciák sokirányú fejlesztése
- a közösségi élethez való belépéshez szükséges képességek és ismeretek átadása
- egészséges életmód kialakítása
- aktív részvétel, öntevékenység, és a kreativitás biztosítása
- médiatudatosságra nevelés
- pedagógiai tevékenységünket a gyermek mindenek feletti érdeke vezérelje
- őrizzük meg és fejlesszük tovább az iskolába lépő kisgyermekben a kíváncsiságot, játékosságot, érdeklődést, nyitottságot
- továbbra is adjunk teret a gyermek játék- és mozgás iránti vágyának
- vezessük át a gyermekeket – az életkori sajátosságok figyelembevételével – az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskola tanulási tevékenységeibe
- biztosítsuk a hibázás jogát az elfogadó, nyugodt légkörrel, a bizalommal és a pozitív megerősítéssel
- a testi és lelki egészség megőrzése érdekében segítsük elő a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását
- tegyük fogékonnyá a tanulókat saját környezetük, a természet és a társas kapcsolatokértékei iránt
- a kommunikációs készségek alakításával sajátítassuk el az alapvető viselkedési szokásokat, fogadtassuk el a magatartási és társadalmi normákat
- a szellemi és fizikai fejlődés optimális feltételeinek biztosításával fejlesszük a problémamegoldás, kreatív gondolkodás képességét
- közvetítsünk elemi ismereteket, nyújtsunk alkalmazható tudást
- neveljük együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motiváltságú, szocializáltságú és kulturáltságú gyerekeket
- a tehetséggondozás és a felzárkóztatás párhuzamos megvalósításával törekedjünk differenciált fejlesztéssel, egyéni bánásmóddal az esélyegyenlőség biztosítására különösen a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esetében
- ismertessük fel és fogadtassuk el önmaga és társai másságát
- alakítsuk ki igényüket az egészséges életmód, a tartalmas szabadidős tevékenységek, az önművelés, és az élethosszig tartó tanulás iránt
- fejlesszük az önálló tanulás és ismeretszerzés képességét egyénre szabott tanulási módszerek és technikák kialakításával, hosszabb időkeret biztosításával
- tudatosan fejlesszük jól működő képességeik, értékeik, adottságaik megismerését, reális önértékelésüket, erősítsük kudarctűrésüket, önbecsülésüket

- korszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazásával alakítsuk a kulcskompetenciákat, képességeket, alapvető készségeket, szokásokat
- törekedjünk a tudás- és a képességfejlesztés helyes arányára
- az alapműveltség kialakításához fejlesszük az IKT használatát és az idegen nyelvek ismeretét
- készítsük fel a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre, a felnőttlét kihívásaira, a jogok és kötelességek gyakorlására
- fejlesszük a sikeres munkaerőpiaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességeket
- integrált nevelő-oktatómunkánk célja a sajátos nevelési igényű gyerekek lehető legteljesebb fejlesztése.

2.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai

Iskolánk nevelési célja a tanulók személyiségének formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

Kiemelt feladataink

- a pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés álljon
- sajátíttassuk el az adottságokhoz és korlátokhoz rugalmasan alkalmazkodó mennyiségű és minőségű műveltségtartalmakat
- gazdagítsuk az érzelemvilágot, fejlesszük a felelősségtudatot, a kitartást alapozzuk meg tanulási szokásokat
- sajátíttassuk el az önálló ismeretszerzés technikáit, a feladat- és problémamegoldás módszereit
- segítsük a gyerekeket tanulási nehézségeik leküzdésében, hátrányaik csökkentésében
- erősítsük a humánus magatartásmintákat, a pozitív viselkedési szokásokat, biztosítsuk az elfogadó nyugodt légkört
- elégítsük ki a gyermekek mozgásigényét a mozgáskultúra megalapozásával, fejlesztésével
- fejlesszük alapkompetenciáikat, az olvasás, írás, számolás képességét, a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat kialakítását
- fejlesszük a tanulókban azokat a készségeket, képességeket, amelyek a környezettel való harmonikus kapcsolathoz, illetve a társadalomba való beilleszkedéshez szükségesek
- erősítsük a pozitív jellemvonásokat:
    - az önismeretet
    - a segítőkészséget
    - a szolidaritás érzését
    - az empátiát
    - az együttműködési készséget
    - a megbízhatóságot, a becsületességet, a szavahihetőséget
- gyakoroltassuk a demokratikus normarendszert az elemi állampolgári ismeretek és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek elsajátításával

- tudatosítsuk az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, ezek fontosságát a kortárs kapcsolatokban
- építsük tovább az alapműveltséget az önálló tanulás és az önművelés gyakoroltatásával, a képességek célirányos fejlesztésével, a közvetett kommunikáció gyakorlásával, a művészeti készségek fejlesztésével, a digitális kompetenciák elsajátíttatásával
- biztosítsuk a tanulók felé a folyamatos visszajelzést teljesítményükről, magatartásuk és szorgalmuk minőségéről
- a tanórán kívüli foglalkozásokkal, az iskolai rendezvényekkel segítsük a tartalmas és személyiségüket gazdagító szabadidő-eltöltést
- törekedjük a tanítási órák hatékony kihasználására
- nyílt napok, bemutató órák szervezésével nyújtsunk betekintést oktató-nevelő munkánkba
- a továbbtanuló diákjainknak szervezzünk pályaválasztási foglakozásokat pályaválasztási szakértő bevonásával, pályaválasztási szülői értekezletet.

Integrációs Pedagógiai Program (IPR) bevezetéséből adódó feladatok:

- az iskolába való bekerülés előkészítése
- az óvoda-iskola átmenet segítése
- kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek beépülése az intézményi munkába
- eszközjellegű kompetenciák fejlesztése
- szociális kompetenciák fejlesztése
- tantárgyi képességfejlesztő programok
- kommunikációs képességeket fejlesztő programok
- közösségfejlesztő, közösségépítő programok
- mentálhigiénés programok
- előítéletek kezelését szolgáló programok
- az integrációt elősegítő módszertani elemek megjelenése a tanórai munkában
- az egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés
- kooperatív tanulásszervezés
- projektmódszer
- multikulturális tartalmak megjelenése a különböző tantárgyakban, illetve projektekben
- a továbbhaladás feltételeinek biztosítása – pályaorientáció, továbbtanulásra felkészítő program
- lemorzsolódás csökkentése
- évfolyamismétlések számának csökkenése
- tanulmányi eredmények növekedése
- mérési eredmények javulása
- továbbtanulási mutatók javulása

Pedagógiai feladatok

- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése az osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, a tantárgyak tananyagának elsajátítása során. A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben.
- Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakítása, és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Azon hátrányoknak a csökkentése, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- A lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó tanulók beillesztése – lehetőség szerint – korosztályuknak megfelelő tanulócsoportba való integrációjuk révén.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás).
- A feladatok megvalósítását szolgáló eszközök, módszerek.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.
- Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák).
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességének és kreativitásuknak a fejlesztése.

Az intézmény a komplex tanulásszervezés megvalósítása során elsődlegesen a tanév rendjében, az intézményi munkatervben és a hagyományrendszerben egyébként is szereplő programokra épít. Egy intézményi program több műveltségi terület és fejlesztési cél egyidejű megvalósítását szolgálhatja

Együttműködések – partnerségi kapcsolatok kiépítése:

- szülői házzal
- gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal
- szakmai és szakszolgáltatókkal
- középfokú oktatási intézményekkel
- civil szervezetekkel

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében

- Minden tanár legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját élete példájával nevel.
- Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, nevelőtanáraival, szüleivel, többi tanárával.
- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.
- Saját órájáról indokolt esetben az igazgatóval folytatott megbeszélés után tanulót elengedhet.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba bekapcsolódik.
- A munkatervben előirt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantermekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani.

A pedagógus a tanuló értékeléséről a KRÉTA rendszeren keresztül rendszeresen értesíti a szülőket.

Céljainkat akkor tekinthetjük elértnek, ha

- az iskola elfogadó, nyugodt légköre lehetővé teszi a zökkenőmentes átmenetet az óvodából az iskolába
- tanulóink pedagógiailag igényes, magas szintű oktató-nevelő munka során sajátítják el az elemi ismereteket
- tanulóink kulcskompetenciáit, alapvető készségeit, képességeit, az életkori sajátosságaiknak megfelelően fejlesztjük
- tanulóink elsajátítják az alapvető viselkedési szokásokat, elfogadják a társadalmi normákat, pozitív beállítódásokat, s ezek beépülése mindennapi kommunikációjukban, viselkedésükben tetten érhető
- kialakul a tanulókban az egészséges életmód és a kulturált szabadidő eltöltésének igénye
- az iskola biztosítja az optimális feltételeket a szellemi, fizikai fejlődéshez, önálló ismeretszerzéshez
- a tehetséggondozás és felzárkóztatás során minél több tanulóból kihozzuk a maximumot
- a digitális tudás megszerzése mindenki számára elérhető
- tanulóink minden segítséget megkapnak hátrányaik leküzdéséhez, a továbbtanuláshoz és a társadalomba való beilleszkedéshez
- tanulóink rendelkeznek önmaguk és a társak másságának ismeretével, a megértéssel, a türelemmel, ha elkerülik és elítélik mások hátrányos helyzetével való visszaélést
- a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése növeli önbizalmukat és kudarctűrő képességüket, a gyermekek sérülésétől függően felkészíti őket az önállóság általuk elérhető szintjére
- az intézmény tartósan képes a különböző szociokulturális háttérrel és eltérő képességekkel érkező gyerekek fogadására és együttnevelésére
- oktató-nevelőmunkánkban fontos szerepet kapnak az együttneveléshez szükséges módszerek
- az iskola párbeszédet alakít ki a szülőkkel
- az intézményben létezik a tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer
- csökken az osztályismétlő hátrányos helyzetű tanulók aránya
- az országos kompetenciamérések eredményei – a pedagógiai hozzáadott érték figyelembevételével – az országos átlagot elérik
- nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű fiatalok száma
- alkalmazásra került az intézmény egészét érintő mérési forma, valamint a szülői elégedettséget visszajelző eljárás
- az iskolai lemorzsolódást 10% alatt tudjuk tartani.

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák - foglalkozások - túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Célzatosan összehangolja osztályukban a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van. Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.

Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).

Az osztályfőnök

- alaposan ismeri tanítványait,
- az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi,
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását,
- koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat,
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pszichológus, logopédus, gyógytestnevelő, gyermekvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus),
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, a KRÉTA rendszer útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről,
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat,
- saját hatáskörében - indokolt esetben - tanévenként három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását,
- gondoskodik osztálya kötelező orvosi vizsgálatáról,
- osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására és büntetésére,
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

2.3. Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés. A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.
A pedagógus a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot – a tanuló szükségleteinek megfelelően – közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti. A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert). A pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.
Az iskoláknak tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését ajánlott beilleszteniük a helyi tantervbe, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását. Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

2.4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Pedagógiai programunk a NAT-ban leírt és képviselt értékekre, valamint a helyi sajátosságokra épül.

E két feladatunk azt a célt szolgálja, hogy tanulóink:

- a különböző szintű adottságaikkal,
- az eltérő mértékű fejlődésükkel,
- az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal,
- egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel,
- szervezett ismeretközvetítéssel,
- spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztassák ki személyiségüket.

Képzésünk tartalma az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó kultúra alapvető eredményeit foglalja magába, a tanulók életkori fejlettségi szintjéhez igazodó kiválasztással, elrendezéssel.

A tananyag feldolgozása, az összefüggések feltárása megalapozza a tanulók:

- műveltségét
- világszemléletük, világképük formálódását
- társas kapcsolatát
- eligazodásukat saját testükön, lelki világukban
- tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

A pedagógiai program összeállításánál figyelembe vettük, hogy olyan követelményeket határozzunk meg, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást.

Fontosnak tartjuk, hogy iskolánk pedagógiai programja, nevelési, tanítási-tanulási folyamata adjon teret:

- a színes, sokoldalú iskolai életnek, tanulásnak, játéknak, munkának
- fejlessze tanulóink önismeretét, együttműködési készségüket, akaratukat
- járuljon hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik kialakításához.

Pedagógiai programunk alapja a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése, figyelembe véve, hogy az oktatás színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos más fóruma is.

Személyiségjegyek fejlesztése

- önismeret, önértékelés fejlesztése -pályaorientáció
- önbecsülés – önkritika – önbizalom
- viselkedési normák elsajátítása, alkalmazása
- kommunikációs képességek fejlesztése
- jellem, személyiségformálás
- az egyensúly, a harmónia megteremtése
- magyarságtudat kialakulása.

A szocializáció fejlesztése

- tanulási technikák megtanítása
- művelődés, önművelés
- praktikus ismeretek elsajátítása
- szabadidő igényes eltöltése
- hagyományápolás

Szokásrendszerek alakítása

- szokások alakítása
- egészséges életmódra nevelés
- környezettudatosság

Határtalanul! programban való részvétel

Nevelési cél: a magyarságtudat, a nemzeti összetartozás érzésének erősítése, a személyközi, az állampolgári és a kulturális kompetenciák fejlesztése.

Oktatási cél: az irodalmi, történelmi, földrajzi ismeretek megerősítése. Az anyanyelvi és a természettudományi kompetenciák fejlesztése.

Úticél: Erdély

Érintett évfolyam: 7. évfolyam

Előkészítő foglalkozás: legkorábban 14 nappal az indulás előtt, felkészítés a kirándulásra: Erdély földrajzi, történelmi bemutatása, Trianon következményei (magyarság kisebbségben), az erdélyi magyarság jelene, a tanulmányi kirándulás részletes programja, a toleráns és kooperatív viselkedés alapszabályai.

Értékelő óra – maximum egy héttel a program befejezését követően. Fotók megtekintése, tanulói élménybeszámolók.

Nemzeti Összetartozás Napja – ünnepi megemlékezést követően a kiránduló 7. osztályosok beszámolnak iskolatársaiknak a kirándulásról (fotókkal szemléltetve).

2.5. A kompetencia alapú oktatás személyiségfejlesztéssel kapcsolatos tartalmi elemei

Az intézményünk pedagógiai munkájának középpontjában a tanulók képességeinek és készségeinek sokoldalú fejlesztése áll, amelyet az oktatás-nevelés minden területén kiemelt fontosságúnak tartunk. Célunk, hogy a tantárgyi ismeretek átadása mellett segítsük a tanulók személyiségének kiteljesedését, támogassuk őket abban, hogy felismerjék saját erősségeiket, és azokat hatékonyan kamatoztathassák életük során.

A NAT 2020 az alábbi (az Európai Unió által ajánlott, a hazai sajátosságokat figyelembe véve) kulcskompetenciákat határoz meg:

A tanulás kompetenciái

Az aktív, önirányított tanulás kompetenciáinak birtoklásához a tanuló egyéni tanulási útvonalakon, belső motivációval ösztönzött tevékenységekkel, önszabályozó stratégiák alkalmazásával, a tudás aktív konstruálásával jut el. A tanuló az aktív, önirányított tanulás kompetenciáit az élet különböző területein változatos helyzetekben és szerepekben, önállóan, valamint másokkal is együttműködve alkalmazza céljai megvalósítása érdekében.

A tanuló tisztában van saját érdeklődési körével, tanulási preferenciáival. Többféle tanulási stílust és stratégiát ismer, tisztában van azok jellegzetességeivel, előnyeivel és hátrányaival. Tudja, hogy tanulási kompetenciái közül melyek az erősségei, és melyek szorulnak fejlesztésre.

A tanuló tanulási célokat tűz ki, tanulási stratégiákat és útvonalakat választ, tanulási terv szerint halad, felismerve a leghatékonyabban alkalmazható stratégiát, ellenőrzi és értékeli a tanulási célok elérését. Metakognitív készségeire támaszkodva, előzetes tapasztalatait hasznosítva alkalmazza a megszerzett tudást különböző helyzetekben és különböző problémák megoldásában. Tanulási tevékenysége során ellenőrzi, értékeli és elemzi önmagát a tanulás folyamatában.

A tanuló felismeri, hogy az adott tanulási feladatnak van érdekes, hasznos és/vagy értékes eleme, ezért az esetleges tanulási akadályokat leküzdve nyitottan, érdeklődéssel és kíváncsisággal fordul a tanuláshoz. Kezdeményező a saját tanulási útvonalának kialakításában, felelősséget vállal saját tanulásáért, kitartóan halad tanulási céljai felé.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

A tanuló a nevelés-oktatás kezdeti szakaszában kommunikációs szándékkal anyanyelvén, majd más nyelven/nyelveken szóban, írásban, valamint digitális eszközök felhasználásával, olyan információcserét folytat, amely a gondolatok, érzések és tények hatékony kifejezését, valamint értelmezését teszi lehetővé. A kommunikáció egyes tanulók esetében alternatív/augmentatív kommunikációs módokon valósul meg. Az információcsere a hagyományos vizuális és auditív, valamint a komplexitást új összetételben hordozó digitális csatornák széles körére terjed ki; az interakció a tudományterületek, a művészetek, illetve a társadalmi kontextusok széles skáláján valósul meg.

A tanuló ismeri anyanyelvének és más nyelveknek a kommunikációhoz szükséges nyelvi és nem nyelvi elemeit, tisztában van a kommunikáció szabályszerűségeivel, illetve a kommunikációs helyzetek eltérő jellegzetességeivel. Rendelkezik az alapszókincs, a funkcionális nyelvtan és stílusok, valamint a nyelvi funkciók ismeretével, azonosítja a verbális interakció különféle típusait és a különféle beszélt nyelvi stílusok és regiszterek fő jellemzőit. Érti a beszédhang minőségének, az intonációnak, az arckifejezésnek, a testbeszédnek és a gesztusoknak a kommunikációban betöltött szerepét.

A tanuló hatékonyan teremt kapcsolatot és vesz részt interakciókban, helyesen és tudatosan használja anyanyelvét és a tanult idegen nyelve(ke)t. Képes megérteni és megalkotni különböző típusú és stílusú szövegeket, az olvasás eltérő céljaihoz illeszkedő olvasási stratégiákat alkalmaz, és támaszkodik azokra a szövegalkotás folyamatában. Birtokában van az aktív meghallgatás készségeinek. Felismeri és a kontextusnak megfelelően értelmezi az üzenetküldő személy nonverbális jelzéseit a közvetlen és közvetett kommunikációban egyaránt. Meggyőzően érvel, figyelembe véve mások nézőpontjait. Médiatartalmakat, szövegeket és mozgóképes produktumokat alkot, valamint tudatosan használja a digitális technológia kínálta eszközöket, lehetőségeket.

A tanuló nyitottan, érzékenyen és kritikusan viszonyul mások véleményéhez és érveihez, illetve konstruktív párbeszéd folytatására törekszik. Tapintatos nyelvhasználó, és tekintettel van a nyelvi megfogalmazások másokra gyakorolt hatására. Fogékony a kulturális különbségekre, érdeklődést tanúsít azok iránt, valamint kíváncsi a különböző nyelvekre, és kiaknázza az interkulturális kommunikációs lehetőségeket. Tisztában van a digitális technológia kínálta eszközök etikus és felelősségteljes használatának jelentőségével. Elkötelezett a nyelvhelyesség iránt; törekszik a nyelv gazdagságát és szépségét érvényesítő igényes kifejezésmódra.

A digitális kompetenciák

A digitális kompetenciák magukban foglalják az információk keresését, felhasználását és az adatok kezelésének készségeit, a digitális platformokon folytatott kommunikációt és együttműködést, a digitális tartalmak létrehozását és alakítását (beleértve a saját használatú algoritmusok megalkotását és a programozást is). Tartalmazzák továbbá a biztonságos eszközhasználatot (beleértve az e-világ lehetőségeinek kihasználásához és a kiberbiztonsághoz szükséges kompetenciákat is), valamint a problémamegoldást. A tanuló digitális kompetenciáit változatos helyzetekben és szerepekben, az iskolai feladatok megoldásában és a mindennapi élet különböző területein, önállóan és másokkal is együttműködve képes alkalmazni céljai megvalósítása érdekében.

A tanuló ismeri a legelterjedtebb operációs rendszereket és alkalmazói programokat, a digitális kommunikációs formákat, a problémamegoldáshoz szükséges algoritmusokat, valamint a digitális környezet lehetőségeit és veszélyeit. Tudja, hogyan lehet megvédeni a magánszférát, a személyes adatokat és a digitális identitást. Ismeri a különböző digitális eszközök és hálózatok alapvető funkcióit, figyelembe veszi a digitális technológiák alkalmazásának jogi és etikai alapelveit.

A tanuló készségszinten alkalmazza az elterjedten használt operációs rendszereket, a szövegszerkesztő, bemutatókészítő, adatkezelő, adatfeldolgozó, grafikus-, hang-, videoszerkesztő, böngésző- és levelezőprogramokat. Ezek felhasználásával információkat keres, gyűjt, tárol, feldolgozást végez, illetve digitális tartalmakat hoz létre, digitális csatornákon keresztül kapcsolatot teremt, kommunikál és másokkal együttműködve dolgozik különböző feladatokon, a problémák megoldása során algoritmikusan gondolkodik.

A tanuló a digitális eszközökben lehetőségeket, a mindennapi tevékenységek támogatását, a jövő fejlődési irányát látja. Minden helyzetben felelősen és etikusan alkalmazza a digitális technológiát. Nyitott és fogékony a digitális eszközök, technológiák és tartalmak iránt, kiaknázza azok lehetőségeit, de kritikusan kezeli az online elérhető tartalmakat, az online kommunikációt és annak résztvevőit.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

Az iskola a tanulók tudásalapú világképének kialakításához, valamint a technológiaalapú fejlődés megértéséhez és kritikus értelmezéséhez a tudományos és technológiai gondolkodás kompetenciáinak fejlesztésével járul hozzá. Ezen kompetenciák folyamatos fejlődése magában foglalja azokat a folyamatokat, amelyek meghatározóak a kvantitatív és kvalitatív adatok összegyűjtése, rendszerezése, az információk különböző logikai eljárásokkal történő átalakítása, értelmezése és elemzése terén. A tanuló modellek segítségével gyakorolja a jelenségek közötti összefüggések értelmezését, illetve a rendelkezésére álló adatok és tények kritikai és kritikus mérlegelése, elemzése alapján történő következtetési és döntési folyamatokat.

A tanuló megismerkedik a matematika, a társadalomtudomány és a természettudomány modelljeivel, valamint adatgyűjtő, adatelemző eszközeivel, módszereivel, az empirikus megközelítés (például kísérlet, megfigyelés, modellezés) alapvető eljárásaival. Az egyes tanulási területeken belül elsajátítja azt a tudást, amelynek alapján azonosítani képes az adat, a tény és a bizonyíték jellemzőit, felismeri a tudományos szempontból helytálló megállapítások és áltudományos állítások közötti különbségeket. A problémamegoldás során alkalmazni tudja az analizáló, szintetizáló és algoritmizáló gondolkodási formákat, valamint az induktív, deduktív és abduktív következtetések szabályait, alkalmazási területeit.

A tanuló a matematika, a társadalomtudomány és a természettudomány modelljeit és adatgyűjtő, adatelemző eszközeit, módszereit használva készségeket sajátít el a környező világ jelenségeinek megértéséhez. Gyakorolja az e jelenségek megértésére irányuló kérdések megfogalmazását, a tényeken alapuló következtetések levonását és az azokra alapozott döntések meghozatalát. Összetett gondolatokat elemezve felismeri az összefüggéseket, ismeri az együttjárás és az oksági viszonyok közötti különbséget, a kölcsönhatásokat, az alkalmazandó stratégiai lépéseket; ezeket képes verbális és vizuális formában megjeleníteni, felhasználva az információs és kommunikációs technológiák (IKT) nyújtotta lehetőségeket is.

A tanuló érdeklődik a tudomány és a technológia különböző területei iránt, felelősen viszonyul ezek kritikai értékeléséhez, szem előtt tartja a biztonsággal, a fenntarthatósággal és a környezeti fejlődéssel kapcsolatos kérdéseket, valamint azok etikai vonatkozásait. Az érdeklődési körébe tartozó területeken motivált a problémák azonosítására, a kérdések megfogalmazására, a bizonyítékok keresésére és értékelésére, a logikus érvelés alkalmazására, a következtetések levonására. A mindennapi életét érintő kritikus helyzetekben megalapozott információkra, tényekre és bizonyítékokra támaszkodó döntésekre törekszik.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

Az iskola feladata, hogy a tanulók iskolai jelenlétének és tevékenységének irányítása és megszervezése során támogassa a hatékony és kiegyensúlyozott társas kapcsolatok, a pozitív énkép, illetve a változásokhoz is alkalmazkodni tudó egyéni életmód kialakításában alapvető jelentőségű készségek megszerzését. A személyes és társas kompetenciák kialakítása során az iskola külön hangsúlyt helyez a testi egészséggel, a szocio-emocionális jólléttel, a biztonsággal, az emberi kapcsolatokkal, a hétköznapi technológiai eszközök használatával, valamint a személyes pénzügyi tevékenységek lebonyolításával és a fogyasztás megtervezésével, megszervezésével kapcsolatos kompetenciákra, valamint azokra a társadalmi kompetenciákra, amelyek fejlődése révén a tanulóban tudatossá válik, hogy mit jelent felelősségteljes állampolgárként élni és a társadalmi élet területein aktívan részt venni.

A tanuló azonosítja saját képességeit és érdeklődését, elsajátítja a testi, mentális és érzelmi egészség alapvető ismereteit, felismeri a kockázati és védőfaktorokat, a lehetséges baleseti forrásokat, az egészséget károsító, veszélyes szokásokat, tevékenységeket. Megérti a különböző társadalmakban és közegekben széles körűen elfogadott magatartási és kommunikációs szabályokat. Ismeri a társadalom értékeit és erkölcsi normáit, tisztában van alapvető jogaival és társadalmi felelősségével. Tudja, hogyan keressen tanulási, képzési és életpályatervezési információkat és támogatást. Felismeri a média befolyását az életmódra, a személyes, a csoport- és a nemzeti identitásra, valamint a közösségi normákra, a fogyasztói szokások irányítására.

A tanuló megszervezi saját és a társakkal együtt történő tanulását, azt értékeli, a saját vagy a közös tudást megosztja, ha szükséges, támogatást kér. Megtervezi saját életpályáját; tanulási, életpálya- és jólléti célokat tűz ki, valamint belső motivációját folyamatosan alakítja, fejleszti. Napirendet és hosszú távú cselekvési terveket készít, értékeli ezek megvalósulását. Követi a társadalom szabályait és erkölcsi normáit, felismeri az alapvető, illetve saját életével összefüggő társadalmi problémákat, továbbá életkori sajátosságainak megfelelő szinten gyakorolja a társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos tevékenységeket. Társas helyzetekben felismeri feladatát, szerepét a csoportban, csoporttagként végez különböző tevékenységeket. Az akadályokból következő válsághelyzetekre megküzdéssel válaszol, alkalmazza az egyéni vagy közösségi krízis- és konfliktushelyzetek kezelésének módszereit, döntéseket hoz, és azok alapján jár el. Kritikus fogyasztói szemléletet és helyes táplálkozási szokásokat alakít ki.

A tanuló törekszik saját személyes, társas és testi jóllétének elérésére, valamint az egész életen át tartó tanulás megvalósítására. Élethosszig tartó tevékeny, testileg is harmonikus szokásrendszert alakít ki, amelynek része az egészségügyi tudatosság, a nemek közötti különbségek tiszteletben tartása, a szexuális viselkedéskultúra és a környezet tisztelete. Értékesnek tekinti az együttműködést, az asszertív viselkedést, mások tiszteletét, a kompromisszumokra, lehetőség szerint konszenzusra való törekvést, gondolkodásbeli elfogultságának, előítéleteinek felismerését és megváltoztatását. Felelősséget érez szűkebb és tágabb környezetéért, elkötelezett hazája, a

demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartása iránt. Saját tevékenységeire, élethelyzetére és visszajelzésekre reflektálva reálisan szemléli önmagát, önértékelése pozitív.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A tanuló ezen kompetenciák elsajátításával képessé válik arra, hogy értékesnek tartsa a kreatív ötleteket és produktumokat, az innovatív tevékenységeket, és önmaga is kreatív alkotásokat hozzon létre egyes tanulási területeken, valamint képessé válik az esztétikai átélésre és az önkifejezésre művészeti eszközökkel. A tanulók megtanulják értékként kezelni, hogy a saját gondolataik kifejezését és mások véleményének befogadását sokféle szempont alapján képesek megvalósítani.

A tanuló ismeri Magyarország, a magyar nemzet, Európa és a világ kulturális örökségének fő elemeit. Felismeri, hogy a nyelvek, a hagyományok és a kulturális produktumok miként befolyásolják mások gondolkodását és viselkedését, az egyénnek a világról alkotott elképzeléseit. A tanuló összefüggéseiben látja és értelmezi, hogy a kreatív találmányok, tudományos produktumok, sportolói teljesítmények és művészeti alkotások milyen módon járulnak hozzá a jelenkori mindennapi élet, valamint az életmód alakításához.

A tanuló olyan készségeket sajátít el, amelyek magukban foglalják a kultúra által felhalmozott tudományos, technikai és művészeti produktumok befogadását, és lehetőséget teremtenek a kreativitás aktív gyakorlására. A kreatív készségek fejlesztését különösképpen ösztönzik az olyan tanulási környezetek, ahol lehetőség nyílik tudományos kísérletek tervezésére és megvalósítására; modellek létrehozására; tények, források felkutatásához kapcsolódva jelenségek újszerű értelmezésére; elméleti és gyakorlati problémamegoldás folyamatában új utak keresésére; művészeti önkifejezésben – mozgásos, zenei, vizuális, nyelvi – aktív gyakorlással történő elmélyülésre, esszék írására, egyéni és csoportos projektfeladatokban történő részvételre, tanulást segítő digitális produktumok létrehozására.

A tanuló követendő és ápolandó értéknek tartja a magyar történelmi és kulturális hagyományokat, elismeri hazánk és az emberiség kiemelkedő személyiségeinek, feltalálóinak, tudósainak, sportolóinak és művészeinek eredményeit, alkotásait; elfogadóan viszonyul a kiemelkedő életművekhez, teljesítményekhez, és nyitott azok befogadására. Méltányolja a többségi kultúrától eltérő kultúrákat, árnyaltan gondolkodik a kreatív találmányok és művészeti alkotások értékteremtő és személyes életmódot befolyásoló szerepéről. Értékesnek tartja a kultúra sokféle kifejezésmódja iránti nyitottságot, tiszteletben tartja az alkotásokat, valamint a produktumok létrehozóinak szellemi tulajdonhoz fűződő jogait.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A munka világához kapcsolódó kompetenciák birtokában a tanuló nyitottá válik különböző munkakörökre és az azokhoz tartozó szerepek betöltésére, jellemző rá a vállalkozási hajlandóság, a kezdeményező hozzáállás és az új ötletek iránti pozitív attitűd, a jövőbe vetett bizalom, valamint a munkavégzéshez szükséges készségek minőségi szintű kialakítása.

A tanuló olyan eltérő helyzetekben szerez tapasztalatokat, olyan eseményeket és lehetőségeket ismer meg a munka világából, amelyek módot adnak arra, hogy jövőjének alakítását, a tanulmányi feladatok során felmerült ötleteit személyes, társas és szakmai tevékenységekben valósítsa meg. Megérti, hogyan alakulnak ki a munkaerőpiaci lehetőségek, miben különböznek egymástól az egyes foglalkozások. Felismeri saját erősségeit és fejlesztendő területeit, tudatosulnak benne a munkavégzéssel kapcsolatos jogi és etikai alapelvek.

A tanuló olyan készségeket sajátít el, amelyek elősegítik, hogy alkalmazkodni tudjon a munka világát és saját munkakörét, valamint feladatait érintő változásokhoz. A munkavégzésre irányuló felkészülés érdekében az egyéni és csoportfeladatokban képes különböző szerepeket betölteni. Kreativitását, képzeletét, problémamegoldó és kritikai gondolkodását az innovációs folyamatokba történő bekapcsolódással fejleszti. Munkavégzéssel kapcsolatos feladatai során rövid és hosszú távú terveket készít, célokat tűz ki, a tervekben lefektetett feladatsorokat kivitelezi, illetve, ha szükséges, új célokat keres.

A tanuló törekszik arra, hogy a változó szerepekhez újító módon és rugalmasan alkalmazkodjon, kritikusan, kreatívan és reflektíven gondolkodjon, megőrizze kíváncsiságát és nyitottságát, kezdeményezzen, és kitartó legyen céljai elérésében. A tanuló felelősséget érez munkavégzésének eredményéért és minőségéért, értékesnek tartja a másokkal való együttműködést, és bizakodva gondol saját jövőjére, az életpályája alakulására.

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

- a kompetencia alapú oktatás elterjesztése a tanulói motiváció fejlesztése érdekében
- a tanulás iránti motiváció fejlesztése, a megismerési vágy fenntartása
- a tanulók képességfejlesztésében az ismeret, tudás, attitűd megfelelő arányának kialakítását támogató szemlélet hangsúlyozása
- a kompetencia alapú oktatás és a tanulók tanulási folyamatban garantálható sikerességének kapcsolata
- az érdeklődés pozitív élményekkel történő felkeltése, a kielégítését szolgáló, örömet adó aktivitás lehetőségének biztosítása
- olyan tanulásirányítási módok alkalmazása, amelyben minden gyerek megtalálja a kedvére való elfoglaltságot, felhasználva ehhez az egyes tantárgyakban rejlő lehetőségeket is
- a játékszeretet fejlesztése révén új fejlesztő játékok megtanulása/megtanítása,
- a nevelés, a tanítás-tanulás folyamatában az alkotó jellegű feladatok rendszeressé válása, a személyiség fejlődéséhez az együttműködés (projektek, csoportmunka és pármunka szervezeti formák) alkalmazása
- az iskolai következetes, reális ,a tanulói teljesítményértékelése kapcsán jelentősen átalakul a tanulók önértékelése, és inkább a tanulási folyamat értékelésére, illetve a fejlesztő értékelésre helyeződik a hangsúly
- a számonkérés elsődleges szempontja nem az ismeretközpontúság, hanem a mindennapi élethelyzetekhez való alkalmazkodás és helytállás az egyéni képességek figyelembe vétele, a differenciált terhelés megléte

2.6. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, amelynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);
- úszásoktatás 1. és 5. évfolyamon.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedéseinek fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni és az életfordulókon - serdülőkor - fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen - az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet egészségvédelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média stb.

Az egészségkulturáltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos - biológiai-pszichés - tennivalók elsajátításához
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség-érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos a többszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

Az egészségvédő életvitelhez szükséges képességek kialakítása hosszú folyamat, ezért elválaszthatatlan a nevelési folyamat egészétől.

<u>Alapelve, célja:</u>

- az egészségkulturáltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,

- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
- az életvezetési képességek fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,
- a környezeti- és egészség-tudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
- a mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
- a feladatok végrehajtását szolgáló program,
- az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

- módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és minősítéséhez,
- módszertani anyag a mindennapos testneveléshez,

Az egészségnevelés fő jellemzői:

- az egészség megtartása, fokozása,
- az egészség visszaszerzésére irányuló és a
- személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

- Egészségmegőrzés, a helyes életmód kialakítása
- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében
- Öltözködés
- Higiénia, tisztálkodás
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése
- Ésszerű napirend kialakítása

Szűrővizsgálatok

Iskolánk minden tanulóját a védőnő és a gyermekorvos, fogorvos egy általuk elkészített, az iskola vezetőségével egyeztetett terv szerint szűr a következő területeken:

- Hallás
- Látás
- Gerinctartás

- Lúdtalp
- Fogászat

Ennek eredményeképpen a tanulók időben szakorvosi ellátáshoz jutnak.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés színterei:

- Életviteli feladatok
- Tanórai feladatok
- Tanórán kívüli feladatok

a.) Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás színtere. A nevelés dimenziói közt az egyik, meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés.

Az általános iskoláskorú gyermek és kamasz iskolában eltöltött idejét számtalan tevékenysége közt jellemezhetjük az egészsége megóvása érdekében végzett tevékenységekkel is. A napi rutinban a tanító/tanár folyamatosan neveli, megszólítja a gyermeket az elvárt higiéniai szokások betartására, az életviteli szokások kialakítására, azoknak mögöttes tartalmára.

b.) Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
- életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
- eddze akaratukat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
- bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségneveléssel összefüggő feladatok:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológiaóra, természetismeret, irodalom, technika stb.
- „Egészségóra” (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása)
- Úszásoktatás
- A tanulók fizikai állapotának mérése (NETFIT)

c.) Tanórán kívüli feladatok:

- Egészségnevelési akciók (előadás, témanap, témahét, projekt, egészségnap)
- Szakkör
- Előadások, csoportfoglalkozások,
- Rendszeres, egészséges környezetben (pl. hegyekben) végzett túrák, kirándulások

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- Testnevelés órákon

- Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében
- Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét
- Sportversenyek lebonyolítása

A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Egészségfejlesztést segítő hasznos módszerek:

- Játékok
- Foglalkoztató előadások
- Közösségépítés
- Művészetek-néptánc oktatás
- Programok
- Projektek

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktató, osztályfőnökök, szaktanárok, iskolaorvos, védőnő, pszichológus).
- Külső partnerek: családsegítő szolgálat, szakszolgálati intézmény, egészségügyi szolgáltatók, sportlétesítmények vezetősége,.

Egészségnevelés az iskolánkban

A témák részletezése:

- Az egészség fogalma
- Az egészség, mint érték
- Az egészségkultúra kialakítása, fejlesztése
- Testkultúra, testápolás, testünk felépítése, serdülőkori változások
- Lelki egészségvédelem
- Az egészséges fiatal életmódja az iskolában, a családban
- Az egészséget veszélyeztető tényezők: helytelen életmód, kockázatos viselkedés, veszélyes környezet
- Egészségellenőrző vizsgálatok
- A betegségek megelőzései
- Orvoshoz fordulás
- Megelőzés

Táplálkozás – mozgás

- Étkezési kultúra – ízlés, szokások, rendszeresség

- Az étrend szerepe az egészséges táplálkozásban
- Az élelmiszerek összetevői: szénhidrátok, zsírok, fehérjék, vitaminok, ásványi anyagok
- A napi táplálkozás aránya
- Teljesítmény és táplálkozás
- Testsúlyellenőrzés
- Az energiaigény (pihenés, tanulás, olvasás, mozgás)
- Az egészséges táplálkozás kritériumai: mértékletesség, kiegyensúlyozottság, változatosság
- Aktív és passzív pihenés
- A fittség paraméterei: egészséges táplálkozás, optimális testsúly, a szervezet napi edzése.
- Testedzés – eredmény: légzésjavulás, erő- és állóképesség-növelés, személyiségfejlesztés.
- Szabadidő helyes felhasználása – a helyes napirend
- Az alvás, étkezés, tanulás, testedzés, szabadidő egységes összehangolása, rendszere
- Rendszeresség
- A tanulás egészségtana (időbeosztás, hely, testtartás stb.)
- A pihenés szerepe – aktív-passzív
- Vakáció, szabadidő hasznos eltöltése

Testápolás – öltözködés – személyi higiéné

- Testünk felépítése és védelme
- Változások a serdülőkorban
- A külső megjelenés: ápoltság, tisztaság, esztétikum
- Testünk tisztántartása: testrészek higiéniája, fehérnemű szerepe, testápolószerek, napozás és veszélyei
- Öltözködés, divat, egészség

Társkapcsolatok

- A serdülés hatása a személyiségre
- Érzelmi problémák: jó-rossz, öröm-káröröm, gonosz, harag, rémület, félelem, szeretet-szerelem, bátorság
- Értékrend: önértékelés fejlődése, nagy igazságérzet
- Fiúk, lányok barátsága
- Kirívó magatartás, utánzás
- Nemi érés tudatosulása

Káros szenvedélyek – helyes döntések

- Élvezeti szerek hatásai
- Alapjelentések tudatosítása: szenvedély, szorongás, mérték, mértékletesség, hozzászokás, hiánytünetek, függőség
- Dohányzás: hatóanyag, aktív, passzív, hatása, megelőzés
- Alkohol: az ivás kultúrája, szokások, hatása a szervezetre, megelőzés
- Kábító hatású szerek: legális és illegális, a függőség fajai, következményei,
- Drogfogyasztó magatartás kialakulása, hatása
- Egyéb függőségfajták: élvezeti szerek (kávé, csokoládé), szerencsejátékok, gyógyszerfogyasztás, PC, TV, videó rabsága

Szexuális kultúra

- Érzelmek, barátság, változások kora
- Személyiségfejlődés
- Érettség
- Kapcsolati kultúra
- Felelősség, erkölcs
- Fogamzásgátlás, abortusz veszélyei
- Nemi egészség, harmónia
- Nemi betegségek: szifilisz, AIDS

Egészséges környezet védelme

- Környezetünk tisztasága: iskola, otthon, utca, természet
- Víz, levegő, talaj, növény- és állatvilág védelme
- Környezetvédelmi előírások: környezetkímélő, energiatakarékos
- Új technológiák káros következményei
- Hulladék csoportosítása
- Hulladék gyűjtése: fedett, szelektív, fertőzésveszély
- Egyéni felelősség a természeti környezetünk iránt

Balesetvédelem – elsősegélynyújtás

- Az emberi test felépítése
- Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, feladatai
- Tennivalók vészhelyzetben: balesetek, tűzesetek, sebellátás
- Mindennapos betegségek előfordulása: otthon, szabadidőben, iskolában, utazás közben
- Korunk veszélyforrásai: AIDS, alkoholizmus, kábítószer

- Elsősegélykészlet

Az iskola egészségfejlesztési stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk gyermekeinket arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek:

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését beemelték az országos mérések sorába. Ennek értelmében kell eljárni a mérésre felkészítés és a mérés elvégzése tekintetében. A mérésre előírt időintervallum adott év április-május hónap, tanévenkénti időzítéssel.(NETFIT)

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.

A fizikai aktivitás jellemzője az

- az egészséges testsúly,
- az állóképesség és az izomerő.

2.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A hatályos rendelkezések (2011. évi CXC. Törvény a nemzeti köznevelésről) értelmében kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
  - sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
  - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
  - kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

2.8. Sajátos nevelési igényű tanulók

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. A tanulók beilleszkedése, önmagához mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető eredménynek.

Iskolánk fogadja a beiskolázási körzet sajátos nevelési igényű tanulóit, a sajátos nevelési igényíí tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényíí tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg. A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével — habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben egyéni fejlesztési terv alapján fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

A fejlesztéshez biztosított feltételek:

- gyógypedagógus,
- differenciált foglalkoztatás,
- képességfejlesztő játékok, eszközök,
- számítógépek fejlesztő programokkal

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati intézmény szolgáltatásait.

2.9. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Elvárt az együttműködés a gyógypedagógusokkal, pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás,
- többségi órákon támogató légkör kialakításával, békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával,
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz,
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával,
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával, a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással),
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással,
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;

- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával,
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételével.

A tanulók fejlesztése a rendelkezésre álló törvényi óraszámok alapján, az éves tantárgyfelosztásban meghatározott módon történik. A fejlesztést fejlesztő pedagógus/szaktanár végzi.

2.10. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Iskolánkban a felzárkóztatás mellett a tehetséggondozásnak kiemelt szerepet kell kapnia.
Az optimális fejlődés feltételeinek megteremtése, működtetése (hogy minden tanuló eljuthasson adottságai lehetőségeinek legfelső határáig)
A folyamatosság biztosítása alsó- és felső tagozatban egyaránt.

Megvalósítási stratégia

A tehetség felismerése

- Tehetséges gyerek az, aki erősen motivált, könnyen és gyorsan tanul, átlagon felüli teljesítményekre képes, kreatív;
- egy-egy tantárgyból (speciális tehetségű)
- minden tantárgyból (általánosan jó intellektusú).

A korai felismerés meghatározó fontosságú. A kiemelkedő képességűek (megfelelő foglalkoztatás hiányában) gyakran visszafejlődnek, sérülnek, kirekesztődnek. A korai felismerés szakértelmet, körültekintést kíván.

A tehetség felismerésének eszközei

- Konzultáció az óvónőkkel az iskolába lépés előtt
- Személyi feltételek: vezető pedagógusok át- ill. továbbképzése, a felismerést segítő módszerek elsajátítása
- Tárgyi feltételek: a szükséges taneszközök, a szükséges órák biztosítása

A felismert tehetség fejlesztése

Tanórán

- Osztályon belüli differenciálás tanórán
- Alsó tagozaton SAKKPALOTA

Szabadidőben

- Tantárgyi szakkörök (matematika, angol, német, környezetvédelmi- és természetvédelmi, kézműves, rajz, sportkörök).
- Iskolai, járási, kistérségi, megyei, országos, nemzetközi versenyek (fontos személyiségfejlesztő hatásuk van: egészséges versenyszellem, önértékelés, sportszerűség, kudarctűrés).
- A községi könyvtár - amely az iskolai könyvtári feladatokat is ellátja - egyéni vagy csoportos használata.
- A továbbtanulás segítése, kapcsolat a középiskolákkal.

2.11. A hátrányos és halmozottan hátrányos tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetü tanulók integrációját segítő tevékenységek
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés, mely a központi esélyegyenlőségi program alapján;
- szoros kapcsolat a helyi óvodával és a gyermekjóléti szolgálattal;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkörök, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása;
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- a szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

2.12. A gyermek-, és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Törvényi háttér

1997-ben jelent meg a XXXI. a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló, és az 1998-as a családok támogatásáról szóló törvény. Mindkettő a megelőző tevékenységet helyezi előtérbe.
Célja, hogy a gyermeknek alapvetően lakóhelyén, családi környezetében élve kell hozzájutnia a személyiségállapotának és életkorának megfelelő oktatási lehetőségekhez, illetve e gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz.
A 20/2012. EMMI rendelet 171., 172. §-ában meghatározott követelmények és az Oktatási és Kulturális miniszter által kiadott Integrációs Pedagógiai Program (IPR) szerint képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést biztosítunk.

Gyermek és ifjúságvédelem megvalósulása intézményünkben

Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységünk oktató- nevelő munkánk szerves részét képezi. Úgy gondoljuk, hogy a tanulóinkért érzett felelősségvállalás nem torpanhat meg az iskola kapuinál.

A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és az esetleges családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek - és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátásban, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásban, megszüntetésében.

Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:

- A tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak.
- A veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
- Segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét,

Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval,
- gyermekjóléti- és családsegítő szolgálattal,
- polgármesteri hivatallal,
- gyermekorvossal, védőnői szolgálattal,
- pszichológussal
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal,
- alapítványokkal.

Iskolánk pedagógusainak munkáján felül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják az esélyegyenlőséget, a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- az iskolaválasztás, a továbbtanulás segítése,
- a személyes egyéni tanácsadás (tanulóknak, szülőknek),
- a családi életre történő nevelés,
- a napközis és a tanulószobai foglalkozások,
- az iskolai étkezési lehetőségek,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a szülőkkel való együttműködés,

Gyermekjóléti tevékenységek:

- lehetőleg előzzük meg a diákjainkat és családjaikat érintő szociális problémák kialakulását

- segítsük a szociális okokból veszélyhelyzetbe került diákjainkat és családjaikat helyzetük rendezésében
- közvetítő szerepkört vállalunk az egyes diákok gondozása közben érintett ellátó intézményekkel (Nevelési Tanácsadó, Gyámhatóság, egészségügyi és egyéb szakellátó intézmények)

Prevenciós programok:
- a társadalmi beilleszkedési zavarok megelőzését szolgáló tudatos nevelés
- elutasító magatartás kialakítása a következő tevékenységekben: alkoholizmus, bűnözés, kábítószer-fogyasztás, dohányzás, önmaga felé forduló agresszivitás - a fenti tevékenységekkel összefüggő negatív károsító hatások és következmények, valamint az elkerülés előnyeivel megismertető programok tartása

Speciális gyermekvédelem:
- veszélynek kitett gyermekekkel való egyéni foglalkozás, segítségadás, érdekérvényesítés (pl.: árva, nehezen nevelhető, elvált, lelkileg sérült....)
- Olyan esetekben, amikor a család szociális vagy gyermeknevelési problémával küzd, szolgáltatásaink felajánlása után a család dönt, hogy igénybe kívánja-e azt venni. A család magánéletét és autonómiáját tiszteletben kívánjuk tartani.

- Gyermekvédelmi tevékenységünkkel azokon a köztes területeken kívánunk mozogni, ahol a család és az iskola, az iskola és a gyermek, valamint a gyermek és a helyi közösség hatóköre találkozik. Mindezen feladatokat nevelőtestületünkkel szoros együttműködésben, a témában kompetens szakember látja el.

2.13. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösség olyan emberi együttélés, amelyet a közös érdek, közös cél, közös értékrend és közös tudat tart össze. Fontos az együttes élmény ereje, a közös szokások révén kialakult elvárások lesznek a szabályozók.
A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Célja, hogy a közösség, mint tevékenységi keret segítse az egyén fejlődését, képességeinek kibontakozását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeinek maximumára jussanak el.
A család, az iskola, az iskolán kívüli közösségek a közösségi nevelés területei.

Legfontosabb célunk
- olyan valódi közösséget formálni, amely képes a közös értékrendet kialakítani, elfogadni és eszerint működni;
- közös célt megfogalmazni és annak érdekében működni;
- az egyén véleményalkotó, vélemény-nyilvánító képességét fejleszteni;
- a másságot elfogadtatni, együtt érző, harmonikus embertársi kapcsolatokat kialakítani.

Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei

- a tanórák
- szaktárgyi órák
- osztályfőnöki órák
- tanórán kívüli foglalkozások:
- napközi, tanulószoba
- séta, kirándulás
- szakkörök
- diákönkormányzati munka
- szabadidős tevékenység

Feladataink a közösségfejlesztéssel kapcsolatban

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

- Minden tanuló ismerje meg azokat a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához nélkülözhetetlenek.
- Ismerje meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit.
- Sajátítsa el azokat az ismereteket, tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek.
- Legyen nyitott és megértő a különböző szokások, kultúrák, vallás és a másság iránt.
- Váljon érzékennyé a környezet állapota iránt. Kapcsolódjon be közvetlen környezetének értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- Legyen jellemző rá a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés.
- Tudjon társaival, és a felnőttekkel adott témáról anyanyelvén szabatosan kommunikálni.
- Ismerje meg a leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőket és ezek elkerülési módjait.
- Kapjon kellő mennyiségű ismeretet a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez.
- Tanuljon meg tanulni.
- Legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére.
- Az azonos érdeklődésű közösségek erősítése (erdei iskola, témahét, projektek, stb.)

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok

A tananyag elsajátítása, a tanulás tanítása

- segítse a tanulók kezdeményezéseit,
- járuljon hozzá a közvetlen tapasztalatszerzéshez,

- a közvetlen tapasztalatszerzés segítse elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és a társadalmi környezettel,
- biztosítson elegendő lehetőséget a közösségi cselekvések kialakításának, fejlesztésének segítésére,
- mélyítse el a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet,
- ösztönözzön a környezet hagyományainak feltárására, ápolására,
- alakítsa ki a tanulóban, hogy a környezetkímélő magatartás meghatározó alapelv,
- ösztönözze a tanulókat abban, hogy az önálló ismeretszerzés, véleményalkotás és kifejezés álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában,
- adjon ismereteket a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére,
- fejlessze a beteg, sérült, fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre,
- adjon átfogó képet a munka világáról,
- a változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzését. (homogén csoportmunka, differenciált csoportmunka, egyéni munka, verseny)
- a tanulás támogatása tanulók együttnevelésének tudatos megszervezése

A tanórán kívüli közösségfejlesztés színterei

- a diákönkormányzati munka
- a szakkörök
- napközi
- tanulószoba
- iskolai sportkör
- séta, kirándulás
- Határtalanul! pályázat
- Erzsébet tábor
- **Lázár Ervin Program**

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.

A Kormány fenti határozata alapján létrehozta a Lázár Ervin Programot, melynek keretében szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskola és középiskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

A program kiírója az Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága meghatározta az egyes évfolyamok esetében a programelemek körét:
1. évfolyam: Bábelőadás bemutatása oktatási intézményekben
2. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben

3. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen (kőszínház)
4. évfolyam: Komolyzenei vagy népzenei koncert bemutatása oktatási intézményekben vagy koncerttermekben
5. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen (kőszínház)
6. évfolyam: Cirkuszművészeti előadás bemutatása saját játszóhelyen (Fővárosi Nagycirkusz)
7. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
8. évfolyam: Színházi előadás bemutatása Budapesten - (kőszínház)

Az általános iskolai tanulmányok ideje alatt egy alkalommal egy őshonos állatokat bemutató farmot is meglátogatnak a tanulók, ennek időpontjáról, módjáról az intézmény dönt a lehetőségek függvényében.
Az 1., 2., 4. és 7. évfolyamos diákok részére szervezett programok helyben, az iskola vagy a Tankerületi Központ által kijelölt helyszínen kerülnek megvalósításra.

A Lázár Ervin Program megvalósítása során az intézmény folyamatosan együttműködik a Tankerületi Központtal, ennek érdekében kijelöli az iskola LEP kapcsolattartó pedagógusát.

Az intézmény LEP kapcsolattartó pedagógusa az alábbi feladatokat látja el:

- A KRÉTA LEP felületen – az intézményvezetéssel és az osztályfőnökökkel történő egyeztetést követően – leadja jelentkezéseket, az egyes előadásokhoz tartozó tanulólétszámot és a kísérő pedagógusok számát a Tankerületi Központnak.
- A Tankerületi Központ LEP koordinátora által jóváhagyott előadások megszervezésében együttműködik a Tankerületi Központtal.
- Az osztályfőnökökkel együttműködve figyelemmel kíséri, hogy minden tanuló eljusson minden évfolyamon a kijelölt előadásra.
- A tanulók utaztatásának megszervezésében együttműködik a Tankerületi Központtal.
- Tájékoztatást nyújt a kísérő pedagógusoknak a tanulói létszámra, az előadás időpontjára és az előadásra való eljutásra vonatkozó információkról.
- Folyamatosan tájékoztatja az intézmény vezetését a Program megvalósításáról.

A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai

- a közös munka során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, az együttműködés megalapozása, fejlesztése
- a közösségi magatartás erősítése sokoldalú és változatos tevékenységformák biztosításával (irodalmi, zenei, képzőművészeti, kézműves, kulturális foglalkozások)
- képességeik, szociális motívumaik (szociális kompetenciájuk) fejlesztése, hogy a gyerekek kapcsolataikat alakítani tudják,
- képesek legyenek beilleszkedni a különböző szűkebb vagy tágabb csoportokba, közösségekbe, ezekben megtalálják helyüket.

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

- A diákönkormányzatok a tanulók önirányító közösségei, melynek keretében a tanulók pedagógus irányítóval együtt intézik saját ügyeiket. Demokratikus úton választja tisztségviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, amelyek a közösség megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására, határozathozatalra.

Feladata:

- Olyan közös és konkrét célok kijelölése, amelyek összhangban vannak az egyéni érdekekkel.
- Hagyományokon alapuló közösségi tevékenységek fejlesztése.
- A régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése.
- Esztétikai élményeket nyújtó tevékenységek szervezése.
- A közösség érdekeit szolgáló, tevékenységre késztető tevékenységek szervezése.
- Olyan közösség fejlesztése, mely büszke saját sikereire, s amely értékeli más közösségtől megkülönböztető tulajdonságait.
- A kötelességek és jogok érvényesítése a közösség életében.

2.14. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztálytanítók és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- Családlátogatás (önállóan, illetve a családsegítő szolgálattal együtt is)
- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Bemutatóóra
- KRÉTA napló, e-ügyintézés

- Érzékenyítő, attitűd formáló tréningek
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése
- Közös programok
- Pályaválasztási tanácsadás
- Kooperatív technikák alkalmazása a szülők megnyerése, szemléletformálása az együttműködés növelése érdekében
- Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás
- Nyilvánosság biztosítása
- Az intézmény rendszeresen tartja a kapcsolatot az alábbi szakmai szervezetekkel:
  - gyermek és ifjúságvédelmi szervezetek,
  - gyámhatóság,
  - szakmai szolgáltató szervezetek,
  - szakszolgálatok,
  - iskola-egészségügy,
  - kulturális és sportszervezetek,
  - civil szervezetek.
- A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

2.15. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Tanulmányok alatti vizsgák

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (magántanulók, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

- A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.
- Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt a készségtárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika.
- Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény *három időszakot biztosít a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására: augusztus, január és június* folyamán (intézményi döntés szerint). A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott – közzétételre kerül az intézmény honlapján.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait magántanulóként végzi,
- hiányzása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezteti és felkészíti.

Egy osztályozó egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszerezni.

Különbözeti vizsga

- A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnappal, a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezteti és készíti fel a tanulót.
- Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:
  - írásbeli határozat alapján engedélyezték,
  - átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.
- Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, köteles évet ismételni. A javító vizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

- Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:
  - neki fel nem róható okokból elkésik, távol marad,
  - megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.
- Pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel közöljük

- osztályozóvizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább egy hónappal,
- javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve a szaktanárok állapítják meg.
A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

tantárgy	írásbeli	szóbeli	gyakorlati
	vizsga		
alsó tagozat			
magyar nyelv	x		
irodalom	x	x	
idegen nyelv — 3. évfolyamon		x	

idegen nyelv — 4 . évfolyamon	x	x	
matematika	x		
környezetismeret		x	
felső tagozat			
magyar nyelv	x		
irodalom		x	
idegen nyelvek	x	x	
matematika	x		
digitális kultúra			x
történelem	x	x	
természettudomány		x	
fizika		x	
kémia		x	
biológia		x	
földrajz		x	

Adott esetben a tantestület döntése alapján a tanuló készségtárgyakból gyakorlati vizsgát köteles tenni.

2.16. A felvétel és az átvétel szabályai

Az iskola első évfolyamára felvételt nyer minden olyan tanköteles és iskolaérett gyermek, aki:

- az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él,
- illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották. Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek a hátrányos helyzetű tanulók.

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

- aki beiskolázási körzetünkbe költözött,
- körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.

Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből (település egésze) minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- a gyermek lakcímkártyáját;
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
- a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
- a meglévő szakértői bizottsági véleményt (ha rendelkezik vele).

Az iskolába beadott felvételi kérelmeket 20/ 2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 24. § (5) bekezdése szerinti meghatározott sorrendben kell teljesíteni.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- a gyermek lakcímkártyáját;
- a szülő személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- meglévő szakértői bizottsági véleményt;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának, valamint az érintett osztályfőnökök és szaktanárok véleményének figyelembe vételével az iskola intézményvezetője dönt.

A második- nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak — az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított — szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában — a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

2.17. Vendégtanulói jogviszony létesítése, szabályai

Vendégtanulói jogviszony létesítése

A tanuló, illetve kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére az iskolaigazgató engedélyezheti,

hogy másik iskolában vegyen részt oktatásban (akár elméleti, akár gyakorlati órákon).

Tanulmányok folytatása egészségügyi okokból

Ha a tanuló tartós gyógykezelés miatt nem járhat iskolába, tanulmányait az egészségügyi vagy rehabilitációs intézményben szervezett oktatás keretében folytathatja, miközben megtartja tanulói jogviszonyát.

Speciális elhelyezés esetén

Krízisközpontban, titkos menedékházban vagy védett szálláshelyen elhelyezett tanulók ideiglenes vendégtanulói jogviszonnyal folytathatják tanulmányaikat a legközelebbi megfelelő nevelési-oktatási intézményben.

Eljárási szabályok

A vendégtanulói jogviszony engedélyezése írásbeli kérelem alapján történik. Az iskolaigazgatónak 15 napon belül döntést kell hoznia, amelyről a tanulót, a szülőt, és a fogadó intézmény vezetőjét is értesíti.

A vendégtanuló teljesítményét a fogadó iskola értékeli és erről írásos tájékoztatást küld az eredeti iskolának.

2.18. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és
- jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.
- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
- Fizika: égési sérülések, forrázás.

- Testnevelés: magasból esés.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó („Egészséghét”/projektnap/témanap) szervezése a tanulók számára

2.19. Környezeti nevelési feladatok

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulókban a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
    - a környezet fogalmával,
    - a földi rendszer egységével,
    - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
    - a környezetvédelem lehetőségeivel,
    - lakóhelyünk természeti értékeivel,
    - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

- A helyi tantervben szereplő Környezetismeret, Biológia-egészségtan, Természetismeret, Földrajz, Kémia tantárgyak tananyagai, illetve ötödik – nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek.
- Versenyeken való részvétel (Tankerületi versenyek és egyéb levelezős versenyek)
- Szelektív hulladékgyűjtés: papírgyűjtés, iskolai méretekben.
- Tanulmányi kirándulások: túrák a természetben, osztálykirándulások, nyári tábor.
- Az egészséges életmódhoz kapcsolódóan az egészséges fogazat érdekében az iskolafogászat működése.
- Hagyományok tisztelete.

Célja: az egészség érték szemlélet kialakítása, a saját egészségi állapot felmérése, értékelése. Helyes magatartásformák és életmódi szokások kialakítása.
Személyi higiéne, biztonságra nevelés, megelőzés.

A környezet- és egészségvédelem jeles napjai

A természet-környezetvédelem és az egészségügy jeles napjairól a tanórákba beépítve szervezve emlékezünk meg és tudatosítjuk a jelentőségüket.

Szeptember 23.	Takarítási Világnap
Március 22.	Víz Világnapja
Április 22.	A Föld Napja
Május 10.	Madarak és Fák Napja

Média - Az iskola környezetvédelmi tevékenységét a helyi Hírmondóban, a község honlapján megjelentetjük

Tanulmányi kirándulás - Szervezünk minden tanévben egy- vagy többnapos tanulmányutat egy-egy konkrét téma részletesebb megismerésére, egy-egy terület, táj megismerése céljából. Ellátogathatunk kisebb-nagyobb gyerekcsoportokkal tanösvényekre, nemzeti parkokba, természetvédelmi területekre, vadasparkokba, botanikus kertekbe, múzeumokba.

A környezeti nevelés tartalma

Fontos tartalmi elemek:

- Globális problémák megismerése
- Természetvédelem
- Fenntartható fejlődés
- Biológiai sokféleség
- Fogyasztási szokások
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Egészséges életmód
- Egészséges táplálkozás

- Lelki egészség fejlesztése
- Káros szenvedélyek elleni küzdelem (drog, dohányzás, alkohol)
- Saját település értékeinek megőrzése
- Saját település gondjainak megismerése
- A környezetvédelem családi lehetőségei
- Anyag-és eszköztakarékosság
- Hulladékok csökkentése
- Energia hatékonyság

Célok, prioritások

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

A környezeti problémák okainak és megoldásának összetettsége miatt az ökológiai kérdéseken túlmutatóan tudatosítani kell azok társadalmi, gazdasági rendszerrel való összefüggéseit. A természeti környezet rohamos romlását csak úgy tudjuk elkerülni, hogy kialakítjuk a környezetharmonikus magatartási s életviteli mintákat.

A fenntartható fejlődés érdekében az oktatás, különösen az alapoktatás feladata, hogy felébressze és erősítse a környezeti és etikai tudatosságot, kialakítsa a fenntartható fejlődéssel összhangban levő értékeket és beállítódottságokat, képességeket és viselkedéseket, valamint a hatékony társadalmi részvételt a döntéshozatalban.

A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.

Ennek érdekében segíteni kell a tanulóknál a következők kialakulását, fejlesztését:

- Nyitott önálló személyiséggé válást
- Kritikus, rendszerben való gondolkodást
- Döntéshozatal, részvétel képességének igénye
- Az élet tiszteletét, az értékek védelmét
- Konfliktusok, problémák kezelését
- Együttműködési stratégiák megismerését
- A sokféleség értékként való elfogadását
- Empátia, tolerancia fejlesztését
- Egészséges életmód igényét
- Globális gondolkodásmódot
- A munka, a kiemelkedő teljesítmény megbecsülését
- Cselekvési stratégiákat, cselekvési kultúrát
- Lokális elkötelezettséget
- Helyes fogyasztói szokásokat

Az iskola környezeti nevelésének helyi céljai:

- Megismertetni a tanulókkal közvetlen környezetüket. Megértetni velük, hogy minden teremtett dolog érték, csak meg kell látni benne az értéket!
- Kialakítani tanulóinkban azt az igényt, hogy helyi értékeinket féltett kincsként őrizzék, és másnak is meg akarják mutatni.
- Megláttatni a tanulókkal egy adott környezeti tényező megváltozásának ökológiai hatásait elsősorban a környezetükben található problémákból kiindulva.
- Olyan környezeti viselkedési szabályrendszert kialakítani, melynek alapelvei összhangban állnak a Föld ökológiai épségének fenntartásával.
- Olyan, bibliai gondolatokon alapuló életfilozófia kialakítása, melyben tudatosul, hogy az ember a többi teremtmény felett áll ugyan, de nem azért, hogy uralkodjon rajtuk, hanem felelősséggel gondozza, ápolja. Ha nem így gondolkodunk, végül a többi élőlénnyel együtt saját vesztünket is okozzuk.

Ennek érdekében segíteni kell a tanulóknál a következők kialakulását, fejlesztését:

- A kritikus, analizáló gondolkodásmód kialakulását.
- A hétköznapi életviteli döntések során a "létezni vagy birtokolni" alternatívából a létezés választása:
- A természet és a társadalom törvényeinek megismerése, tiszteletben tartása, és mindennapi életvitelük során a természet törvényeivel harmonizáló magatartásformák alkalmazása.
- Az organikus szemléletmóddal összhangban törekedni kell a mérsékletes önkorlátozó és ésszerű fogyasztásra, a jövő nemzedékek lehetőségekhez való jogának csorbítatlanul hagyására.

A **környezeti nevelés tanórai és tanórán kívüli lehetőségei iskolában**

Tanórai keretben

- az osztályfőnöki órákon az egészség- és környezetvédelmi tananyagok kihasználásával
- az Egészségtan, Hon és népismeret, Ember és társadalom anyagába beépítve, a nevelési terület kihangsúlyozásával
- minden tantárgyba beépített környezeti nevelési részekkel, a téma, a tartalom és a tevékenység megjelölésével

Tanórán kívül

- szakköri, tehetséggondozási műhely tevékenységek
- projektnap tartása
- vetélkedőkön, versenyeken, tanulói pályázatokon való részvétel
- szelektív hulladékgyűjtés
- kézműves foglakozások
- színjátszás, drámapedagógia
- faliújság szerkesztése
- könyvtári órák

ISKOLÁN KÍVÜL

Szorgalmi időben (tantervi és tanterven kívüli keretek között megvalósuló programok)

- múzeumlátogatás
- üzemlátogatás
- tanulmányi kirándulás
- gyűjtőakciók (parlagfű, szárazelem, papír stb.)
- állatkert, vadaspark

Szorgalmi időn kívül

- tábor
- szakmai, civil szervezetek ajánlásai

3. Az iskola helyi tanterve

3.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Valamennyi évfolyamon a 2020-ban megjelent Nemzeti alaptanterv szerint kialakított helyi tanterv (5/2020. (01.31) Kormányrendelet alapján terveztünk. Az iskola a meghatározott pedagógiai szakaszokra a 2020-as NAT-hoz kiadott tartalmi szabályozók közül az alábbi kerettanterveket alkalmazza:

Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyama számára:

(https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_1_4_evf)

Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyama számára:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_5_8

Kerettantervek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettantervek_sni_tanulok

Az iskola helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel.

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számát tantárgyak óraszámának emelésére (készségfejlesztésre és az ismeretek gyakorlására felhasználandó), illetve új tantárgy bevezetésére használtuk, az alábbi módon.

A választott kerettanterv feletti óraszám

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

ÓRASZÁMOK 1-8. ÉVFOLYAM, NAT 2020								
Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	**Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai**							
	1. évf.	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom								
Magyar nyelv és irodalom	7+**1**	7+**1**	7+**1**	5+**1**	4+**0,5**	4+**0,5**	3+**1**	3
Matematika								
matematika	4+**1**	4+**1**	4+**1**	4	4	4	3+**1**	3+**1**
Történelem és állampolgári ismeretek								
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
hon-és népismeret						**1**		
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz								
környezetismeret			1	1				
természettudomány					2+**0,5**	2+**0,5**		
kémia							1,5	1,5
fizika							1,5	1,5
biológia							1,5	1,5
földrajz							1,5	1,5
Idegen nyelv								
első élő idegen nyelv				2+**1**	3	3	3	3
második élő idegen nyelv								
Művészetek								
ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
dráma-és színház								**1**
mozgóképkultúra és médiaismeret								
Technológia								
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés								
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	**22**	**22**	**22**	**23**	**27**	**26**	**28**	**28**
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**2**	**2**	**2**
Maximális órakeret	**24**	**24**	**24**	**25**	**28**	**28**	**30**	**30**

Idegen nyelvként az angol nyelvet tanítjuk, a 4. évfolyammal kezdődően.

A mindennapos testnevelés megvalósítása heti 5 tanórán történik.

Fizika, biológia, kémia, földrajz tantárgyaknál a 7. és 8. évfolyamban heti 2-1, illetve 1-2 óraszámok helyett az intézmény minden évfolyamban az 1,5-1,5 óraszámot alkalmazza.

A magyar nyev és irodalom tantárgyat a 2-8. évfolyam magyar nyelvre és magyar irodalomra bontja az intézmény, külön tantárgyként osztályozza.
Idegen nyelv, nemzetiségi nyelv oktatására – minden iskolatípus bármely évfolyamán – alkalmazható az is, aki alapfokozattal és nyelvtanári vagy idegen nyelv- és irodalom szakos tanári szakképzettséggel vagy okleveles általános iskolai idegen nyelv és kultúra tanára szakképzettséggel rendelkezik.

Az iskolai nevelés-oktatás ötödik–nyolcadik évfolyamán az etika tantárgy tanítására alkalmazható az is, aki az iskolai nevelés oktatás ötödik–nyolcadik évfolyamán pedagógus-munkakör betöltésére jogosító végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezik, továbbá legalább hatvanórás pedagógus továbbképzés vagy szakirányú továbbképzés keretében elsajátította az etika oktatásához szükséges elméleti és módszertani ismereteket.

A természettudomány tantárgyat az iskolai nevelés-oktatás ötödik, hatodik és tizenegyedik évfolyamán az is taníthatja, aki az adott iskolaszakaszban biológiatanár, fizikatanár, földrajztanár, kémiatanár, környezettan szakos tanár, természetismeret-tanár pedagógus-munkakör betöltésére jogosító végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezik.

Az állampolgári ismeretek tantárgyat taníthatja, aki történelemtanár és szakirányú továbbképzés vagy legalább hatvanórás pedagógus-továbbképzés keretében elsajátította az állampolgári ismeretek tantárgy oktatásához szükséges elméleti és módszertani ismereteket.

A dráma és színház tantárgyat ötödik–nyolcadik évfolyamon taníthatja az is, aki magyar nyelv és irodalom szakos tanári szakképzettséggel rendelkezik, valamint elsajátította a tantárgy oktatásához szükséges elméleti és módszertani ismereteket a 14. § (1) bekezdés b) pontja szerinti továbbképzésben, vagy a tantárgy szakirányának megfelelő felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel is rendelkezik.

3.2. Választható tantárgyak, egyéb foglalkozások, tanórán kívüli tevékenységek

- felzárkóztatás (tantárgyi)
- fejlesztés
- tehetséggondozás
- iskolai sportkör
- szakkör
- napközi, tanulószoba

3.2.1. Választható tantárgyak, egyéb foglalkozások, tanórán kívüli tevékenységek és a pedagógusválasztás szabályai

Intézményünkben szakkörökön és egyéb foglalkozásokon vehetnek részt a tanulók. A választásukat a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy a foglalkozásokat az egész tanév során látogatni kötelesek. A szakköri foglalkozásokat a tantárgyfelosztásban meghatározott pedagógusok tartják. Iskolánk külön lehetőséget nem ajánl fel a pedagógusválasztással kapcsolatban. Az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó felzárkóztató foglalkozások megszervezése a tantárgyfelosztás alapján történik, valamint a BTMN-es tanulók számára fejlesztő foglakozásokat szervezünk a szakértői vélemények figyelembevételével. A tehetséggondozást, a szakköröket és sportköröket a pedagógusok szakképzettségének függvényében indítunk, figyelembe véve a szülői és tanulói igényeket. A napközis foglalkozásokat lehetőség szerint osztályszinten szervezzük. A tanulószobai foglalkozások szervezése az előzetes jelentkezés alapján történik.

3.3. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontás - szükség szerint - a nevelőtestület javaslata alapján a fenntartó jóváhagyásával történik.

3.4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A taneszközök beszerzésénél elsődleges szempontként alkalmazzuk a 20/2012.(VIII.31) EMMI rendelet 2. sz. mellékletét, amely rendelkezik az oktatási és nevelési intézmények kötelező (minimális) eszközeiről.

Az iskolai oktatásban alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket és taneszközöket a helyi tantervben szereplő ajánlati listából a műveltségterület oktatásában érintett pedagógusok közössége választja ki az alábbiak szerint:

- a jelenleg kapható tankönyvek, segédletek a lehető legjobban fedjék le a műveltségterület-tantárgy tartalmát
- azonos feltételek megléte esetén a kedvezőbb árúak részesülnek előnyben
- az új tankönyvek, segédletek bevezetése mindig felmenő rendszerben történik és a több éven keresztül felhasználható könyveket, segédleteket kell előnyben részesíteni
- az új tankönyvek, segédletek bevezetésekor a rendelés elkészítése előtt ki kell kérni az iskolai SZMK véleményét.

A taneszközöket a tantervben szereplő taneszközlistából a munkaközösség javaslata alapján kiválasztva, a tanterv bevezetésével párhuzamosan végezzük.

Tankönyv

1. Legyen életbarát a tartalom, illusztrációk, betűméretek, feladatok megfogalmazása terén egyaránt.
2. Tartalmi kidolgozottság terén szaktudományos megfelelés, igényesség.
3. Nem hagyhatják figyelmen kívül a NAT követelményrendszerét.
4. Feleljen meg az osztály (csoport) egyéniségének, összetételének.
5. Tükrözze a célcsoport tanulásfelfogását, tanításfelfogását.

6. Teremtsen lehetőséget az önálló tanuláshoz, a differenciáláshoz, a rögzítéshez, gyakorláshoz.
7. Érvényesüljön az ismeretszerzés és az alkalmazás aránya.
8. Tartalma legyen motiváló erejű feladatrendszere kreativitásfejlesztő.
9. Megfelelő segítséget nyújtson a Pedagógiai Programban megfogalmazott képesség- és készségfejlesztési feladatok megoldásához.
10. Nyelvi megformáltsága: igényes, változatos nyelvhasználat, gazdag, életbarát szókincs, egyértelmű, pontos utasítások.
11. Igényes kivitelezés: esztétikum, betűméret, betűforma, szövegrendezés, figyelemfelhívó kiemelések, rendezett összkép, a tanuló eligazodásának segítése.
12. A kötés és a borító minősége biztosítsa a tartós használatot.
13. Terjedelme és súlya életbarát legyen.
14. Ne legyen drága, minden tanuló számára megvásárolható legyen.
15. Érvényesüljön a célcsoport és a pedagógus team együttes érdeke.

A SEGÉDLETEK, TANESZKÖZÖK

1. Feleljenek meg az iskola helyi tantervének.
2. Kiválasztásuknál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók.
3. Stabilitásra, gazdaságosságra való törekvés: új taneszközök használatát csak elengedhetetlenül szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetjük be.
4. Feleljenek meg a szülők anyagi lehetőségeinek.

Törekedjünk a helyi sajátosságainkhoz igazodó helyi segédletek, taneszközök készítésére, gyártására

Az 1-8. évfolyamon tanuló minden diák ingyenes tankönyvellátásban részesül.

3.5. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

3.5.1. Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az intézmény támogatja a tanulók életkori sajátosságaihoz, aktuális terhelhetőségéhez és a tananyag jellegéhez igazodó rugalmas tanulásszervezést. A pedagógus a tanórán belül szabadon alkalmazhat rövidebb tanulási szakaszokat, tevékenység- és munkaformaváltást, mozgásos elemeket, valamint tantárgyközi kapcsolódásokat. A tartalmilag összekapcsolható tanórák esetében támogatjuk az egymásra épülő, komplex feldolgozást. Mindezek alkalmazása nem keletkeztet külön dokumentációs kötelezettséget.

<u>Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása</u>

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Munkánk a családi és az óvodai nevelés eredményeire épül. Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció erősítése és a relaxáció képességének alapozásával a gyermek személyiségének sokoldalú fejlesztése történik.

Cél: helyes tanulási módszerek megalapozása, felelősségtudat, kötelességérzet kialakítása, a tanulók fegyelmének és figyelmének fejlesztése.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.
Feladatunk az 1-2. évfolyamon szerzett ismeretek bővítése, az önálló tanulás, önművelés képességének alapozása, az ezekhez szükséges alapvető készségek fejlesztése.
Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

Cél: a tanulók motiválása különböző változatos módszerek segítségével. A teljesítmények fokozása érdekében különböző tanulásszervezési formák alkalmazása.

3.5.2. A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztéséve, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra. A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzésnek az egészből a részekre történő útja
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat

3.5.3. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

Iskolánk a mindennapos testnevelést a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulókban a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.

- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulókban a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A gyermekközpontú pedagógiai gyakorlat fejlesztéséhez kapcsolódó intézményi intézkedések megvalósítása során az intézmény törekszik arra, hogy azok ne eredményezzenek indokolatlan pedagógusi többletadminisztrációt. Elsődlegesen a meglévő tanórai, napközis, közösségi, művészeti, sport-, témahét- és projekttevékenységek összehangolásával valósulnak meg. Egy tevékenység több pedagógiai cél teljesítését is szolgálhatja. A megvalósításhoz beszámoló elkészítése vagy a már rögzítetteken kívül külön dokumentáció csak akkor szükséges, ha azt jogszabály vagy más kötelező intézményi szabályozás előírja.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését (NETFIT) tanévenként április-május hónapra írják elő. A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható teszteket használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgy jellegzetességének megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjed a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz, állampolgári ismeretek ellenőrzésénél a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban ellenőrizhetik; az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

A tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében egy témakörön belül lehetőség szerint minden tanulónak szóban is felelnie kell.

Az ének-zene, a rajz és vizuális kultúra, a digitális kultúra, a technika tantárgyból elméleti és valamilyen gyakorlati tevékenységgel adnak számot tudásukról.

A testnevelés tantárgy esetén a követelmények elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizik a pedagógusok. Alsó tagozaton erkölcstan/hittan tantárgy eseténben a pedagógus csak részvételt igazol.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)
- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)
- Tanulók által készített produktumok vizsgálata
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a minősítő értékelést (teljesítménymérést), a diagnosztikai értékelést és a fejlesztő értékelést.

A tanuló értékelésének területei

a gyermek képességei, kompetenciái és ezek fejlődése,

feladattudata, feladattartása,

az otthoni és az iskolai munka intenzitása,

tanulási motivációja,

a gyermek tantárgyi fejlődése,

együttműködése a tanárral és az osztálytársakkal,

fegyelme, emlékezete, koncentráló képessége, gondolkodása,

személyiségének (pszichikus funkcióinak) fejlődése: kognitív, emocionális,

szociális intelligenciája,

a munkák, a füzetek külalakja,

miben a legjobb a gyermek (ismeretkör, képesség),

miben vannak nehézségei,

hogyan lehet segíteni,

mi kell ahhoz, hogy tovább tudjon lépni.

A tanuló értékelésének, minősítésének formái:

A tanulók minden tanórai (felelet, rajz, sportteljesítmény, csoportban végzett munka stb.) és tanórán kívüli (házi feladat, gyűjtő munka, szorgalmi feladat) tevékenysége értékelhető a nevelés-oktatás folyamatában, ám az értékelés módja és formája eltérő.

Történhet szóban és írásban; pontozással, dicsérettel, érdemjeggyel, osztályzattal, minősítéssel.

- **Szöveggel** értékeli a nevelőtestület félévkor és év végén a tanulók teljesítményét 1. évfolyamon, valamint a 2. osztály 1. félévében.
- **Érdemjegyet** kapnak a tanulók a 2. osztály második félévétől minden évfolyamon minden tantárgyból (kivéve az előzőkben foglaltakat) havonta lehetőség szerint egyszer, a heti 2 vagy annál magasabb óraszámban tanított tantárgyak esetén. A heti 2 órától kevesebb óraszámmal tanított tantárgyak esetén félévente legalább három érdemjegyet kapnak. Az egy félévben szükséges érdemjegyek száma a félévi és az év végi osztályzat megállapításához: az adott tantárgy heti óraszáma +1.
- **Osztályzattal** értékeljük az egyes tantárgyakban nyújtott teljesítményt 2. osztály végétől, félévkor és év végén. A félévi és az év végi osztályzatot az adott tanév során szerzett érdemjegyek, és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
- Minősítést kapnak a tanulók félévente magatartásból és szorgalomból. A tanuló magatartására a következő fogalmakat használjuk: „példás”, „jó”, „változó”, „rossz”. A szorgalom értékelésének fogalmai: „példás”, „jó”, „változó”, „hanyag”.
- Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

  „jeles” (5), „jó” (4), „közepes” (3), „elégséges” (2), „elégtelen” (1).

- Egyedi esetekben az igazgató határozatban engedélyt adhat az osztályozás alóli mentességre. Ebben az esetben a nevelési tanácsadó javaslatával, valamint a szülő írásbeli kérésével is rendelkezni kell.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák – Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvel, oklevéllel, emlékplakettel, jutalmazhatók. Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye, jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át. A nyolc év alatt kitűnő teljesítményt nyújtó tanuló nevelőtestületi dícséretben részesül (emlékplakett, oklevél).

Egy-egy anyagrész számon kérhető szóbeli vagy írásbeli feleltetés, projektmunka, portfólió formájában is, természetesen ügyelve ezek megfelelő arányára.

3.5.4. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai

- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.
- Önképzésre nevelés.
- Önálló gyűjtőmunka végzése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- Önellenőrzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanóráról a másikra.

3.5.5. Az írásbeli beszámoltatás formái

A tanulókkal az év eleji ismétlések után az elméleti tantárgyakból szintfelmérő dolgozatot írathatunk. Az 5. évfolyamon a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében az év eleji szintfelmérő dolgozat anyagát magyar nyelvből és matematikából a negyedik és ötödik évfolyamon tanító szaktanárok állítják össze. A szintfelmérő dolgozat eredményét felső tagozaton érdemjegy formájában fejezzük ki.

Az iskolai írásbeli beszámoltatás rendszere

- felmérők - szummatív értékelések (tanév elején, tanév végén) az éves ellenőrzési terv szerint
- témazáró dolgozatok - (számát, mennyiségét a szakmai tantervek tartalmazzák). A témazáró dolgozat egy témakör vagy egy nyelvlecke anyagát öleli fel, két feleletnek megfelelő súlyú érdemjeggyel értékeljük. A témazárók mindig írásbeli számonkérések.
- tantárgyi feladatlapok - (kisebb résztémát kérnek számon)
- tantárgytesztek
- összefüggő írásbeli felelet (esszé) magyar irodalomból, történelemből, idegen nyelvből lehetőség szerint
- munkafüzeti feladatlapok
- röpdolgozatok (10-15 perces lényegre irányuló kikérdezés: fogalmak, szabályok, definíciók számonkérése), felelet értékű, érdemjeggyel értékeljük
- kísérletekkel, magyarázatokkal egybekötött írásbeli munka
- a projektmunkák, portfóliók értékelése előre megadott szempontok alapján történik
- szódolgozat idegen nyelvből
- nyelvtani tesztek idegen nyelvből
- kisebb tananyagrészekből feladatmegoldás: matematika, fizika, kémia, informatika
- számítógépes feladatmegoldás elsősorban informatika tantárgyból
- tananyagrész otthoni önálló feldolgozása.

Az írásbeli beszámoltatás iskolai formái és jellemzői:

FORMA	TANANYAG	ELŐZETES JELZÉS
írásbeli felelet (röpdolgozat)	előző óra/órák anyaga	nincs előzetes jelzés

felmérő jellegű témazáró	tanmenetben egy tartalmi egység	összefoglalás után
témazáró	tanmenetben egy tartalmi egység	egy héttel előtte
év elejei és év végi felmérés	kijelölt anyag (egész évi)	egy héttel előtte
gyűjtőmunka, házi dolgozat	megbeszélés, kijelölés	egy héttel előtte

A *témazáró dolgozat* íratását összefoglaló órának kell megelőznie. Megíratására egy teljes tanórát biztosítunk. A dolgozatírás tényét legkésőbb az azt megelőző órán be kell jelenteni.

Ugyanazzal a tanulócsoporttal vagy tanulóval egy nap két tantárgyi témazárónál több nem íratható.

A *kisdolgozatok, szódolgozatok* nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

Eszközök:

- központilag kiadott feladatlapok
- helyileg összeállított feladatsorok, tesztek

3.5.6. Az iskolai szóbeli beszámoltatás rendszere

A szóbeli felelet formájában a tanuló általában az előző tanórai - esetenként korábbi - anyag elsajátításáról ad számot, teljesítményére érdemjegyet kap.

- kikérdezés (sok apró célzott kérdés és felelet)
- egyéni és csoportos beszélgetések (céltudatos tanári irányítással)
- összefüggő felelet (konkrét, megadott témában)
- kiselőadás (előzetes felkészülés alapján, kijelölt vagy választott témából)
- kísérletekkel, magyarázatokkal egybekötött felelet (bizonyos tantárgyaknál)
- rajzos (egyes szaktárgyak határozzák meg)
- tárgykészítéses (csak bizonyos szaktárgyaknál)
- mozgásos (csak bizonyos tantárgyaknál, pl.: testnevelés)

<u>Az ellenőrzés gyakorisága</u>

- Tájékozódó felmérés minden tanév elején, meghatározott tantárgyakból (Kivétel 1.o.). Ez csak formatív visszajelzés a felejtés mértékéről.
- Év végi szummatív mérés, ellenőrző, minősítő funkcióval (esetleg összekapcsolható az utolsó témazáróval).

3.5.7. Az osztályzatok javításának lehetőségei

Az osztályzatok javításának lehetőségeit a szaktanárok döntik el, a konkrét esetek körültekintő mérlegelésével.

Az a tanuló, aki legfeljebb három tantárgyból bukik, azaz elégtelen osztályzatot kap a tanév végén, csak akkor léphet a következő évfolyamba, ha a javítóvizsgán legalább elégséges osztályzatot kap.

Az a tanuló, aki háromnál több tantárgyból kap elégtelen osztályzatot tanév végén, az évfolyamot ismételni köteles.

Az első évfolyamon a követelmények minimum szintjének nem teljesítése esetén a tanuló az évfolyamot ismételni köteles, mely bukásnak minősül. Amennyiben az 1. osztályos követelményeket a tanuló teljesítette, az évfolyamot a szülő kérésére egy alkalommal megismételheti, mely nem minősül bukásnak.

3.5.8. Oktatási eredményvizsgálatok, a helyi szintfelmérések rendszere

Az országos pedagógiai méréseket - a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerinti hajtjuk végre. Az országos mérések lebonyolítása tanítási napokon, kötelező tanórai foglalkozások keretében történik. A mérésen való részvétel vagy távolmaradás elbírálására a tanórai foglalkozáson való részvételre és a tanórai foglalkozásokról való távolmaradásra vonatkozó rendelkezéseket alkalmazzuk.

Mérések:

- Első évfolyam DIFER mérés: képességvizsgálat életkornak megfelelő komplex módszerrel, indokolt esetben a kiválasztott tanulóknál.
- A tanulók fizikai állapotának mérése (NETFIT).
- A digitális országos kompetenciamérés mérési területei és mérési évfolyamai a 2023/2024 tanévtől kezdődően:

	4. évfolyam	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
szövegértés	x	x	x	x	x
matematika	x	x	x	x	x
történelem		x	x	x	x
digitális kultúra		x	x	x	x
természettudomány			x	x	x
idegen nyelv			x	x	x

- Szintfelmérések a tanév végén:

1. évfolyamon: matematika, írás, hangos olvasás, szövegértés

2.-4. évfolyamon: matematika, hangos olvasás, szövegértés

5.-8. évfolyamon: hangos olvasás, szövegértő olvasás, helyesírás

3.5.9. A tanulók teljesítményének értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire.

A vonatkozó jogszabályi előírások alapján az alsó tagozaton első évfolyamon és a második évfolyam első félévében szöveges értékelést végzünk, majd az ötfokozatú érdemjegy az osztályozás eszköze. A későbbiekben és a *felső tagozaton* a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal (kitűnő, jeles, jó közepes, elégséges, elégtelen) történik.

3.5.10. Értékelési skálák kialakítása

a) Szöveges értékelésnél a tanulók tudásának dokumentálására az értékelő szöveget a tanárok, tanítók fogalmazzák meg egységes keretek között szerkesztett, munkaközösségek által megtárgyalt és elfogadott minták alapján.

b) A tanulók tudásának írásbeli (témazárók, felmérések) értékeléséhez a teljesítmények minimuma és optimuma közötti (0-100 %) skálát a munkaközösségek tagjai megvitatják, majd a gyakorlatban a többség által elfogadott skálát egységesen használják.

Pedagógiai programunkban javaslatot teszünk az értékelési skálák minél optimálisabb kialakításához, segítve ezzel a szakmai munkaközösségek értékelési skáláinak kialakítását. A javaslatban szereplő teljesítményszázalékok általában elfogadottak, de a ponthatárok a követelmények időarányos tudásának függvényében változtathatók.

Szükséges mérlegelni a ponthatárok kialakításakor azt is, hogy a feladatok hány százaléka méri a tanulók minimális, továbbhaladáshoz szükséges tudását, illetve mennyi az optimum szintű feladat.

Javaslat a teljesítményszázalékok kialakításához

100 % - 91 %	5
90 % - 76 %	4 (jól megfelelt)
75 % - 51 %	3 (megfelelt)
50 % - 30 %	2
29 % - 0 %	1 (gyenge)

90 % - 100 %	5 (jeles)
75 % - 89 %	4 (jó)
50 % - 74 %	3 (közepes)
30 % - 49 %	2 (elégséges)
0 % - 29%	1 (elégtelen)

Minimumszintű mérésekhez javasolt:

100 % - 90 %	Megfelelt a továbbhaladáshoz szükséges teljesítmény minimum szintjének
89 % - 50 %	Korrekció szükséges
50 % alatt	Mivel ezek a feladatok minimum szintűek, ezért ezeknek a tanulóknak a bemért tananyag újratanítása szükséges.

Tehetséggondozó feladatsorok teljesítményméréséhez javasolt

100 % - 95 %	Kiváló a teljesítményed!
94 % - 85 %	Jól dolgoztál!
84 % - 70 %	Gyakorolj tovább!
69 % - 50 %	Gyakorolj tovább!
50 % alatt	Még gyakorolj sokat, most nem sikerült!

A tanulmányi teljesítmény értékelése, minősítése

A szöveges értékelés pedagógiai szabályai:

- ❖ Törekedni kell az egyszerű, pontos, érthető megfogalmazásra!
- ❖ Legyen személyre szabott!
- ❖ Tükrözze a tanuló aktuális tudását és teljesítményét!
- ❖ Legyen motiváló!
- ❖ Járuljon hozzá a gyerek önértékelésének, értékrendjének kialakulásához!
- ❖ Vegye figyelembe a tanuló önmagához mért fejlődését, képességeit, lehetőségeit!
- ❖ Jelölje ki a továbbhaladáshoz szükséges feladatokat.

Alsó tagozaton a hit- és erkölcstan tantárgynál félévi illetve év végi értékelésénél a dokumentumokba a „részt vett.” bejegyzés kerül.

3.5.11. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan teljesített / *Kiválóan megfelelt*

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól teljesített / *Jól megfelelt*

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelően teljesített / Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

3.5.12. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.
Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.
Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.
Fogalmai pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.
A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.
Fogalmai tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.
Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.
Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.
Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.
Fogalmai nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.
Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.
A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

3.5.13. Az évközi érdemjegyek és az év végi osztályzatok kapcsolata

A félévi illetve az év végi osztályzatok megállapításához a tanév során szerzett érdemjegyek átlaga segítségül szolgál, úgy, hogy a témazáró dolgozatok duplán számítanak. Az év végi osztályzat azonban ne legyen az érdemjegyek egyszerű átlaga. A gyengébb félévi osztályzat illetve az egyes gyengébb évközi jegyek, nem ”húzhatják le” az év végi osztályzatokat, ha beértek az ismeretek és a tanuló pótolta a hiányosságokat. Ha a tanuló félévi/év végi osztályzatának átlaga 1,8 felett van, elégséges osztályzatot, ha 1,6 alatt van, elégtelen osztályzatot kap. 1,6 és 1,8 közötti átlag esetén a pedagógus dönti el az osztályzat mértékét.
A tanulói teljesítmények értékelésének körébe tartoznak a különféle versenyeken elért eredmények, valamint az aktivizálás főbb területein elért cselekedetek, amelyekre érdemjegyeket is adhatunk, pl.:

- a megismerést és feldolgozást célzó cselekedetek (csoportmunkák)
- felfedező, kutató, hosszabb eljárást követő munkák (gyakorlatok, gyűjtemények)
- a megismerést követő kapcsolatokból származó feladatok (rajzok készítése, agyag, papírmunkák, tablók stb.)

3.5.14. A szülők értesítése a tanulók tanulmányi előmeneteléről

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a KRÉTA rendszeren keresztül.

3.5.15. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, emlékplakett, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka
- sportteljesítmények

- közösségi munka
- verseny
- pályázati eredmény
- kulturális és közéleti tevékenység

3.5.16. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök és a munkaközösségek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az év tanulója, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás,
- kulturális hozzájárulás (színház vagy kiállítás látogatáshoz).

3.5.17. Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés

- szaktanári megrovás

- osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés,

- osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés

- osztályfőnöki írásbeli megrovás

- igazgatói figyelmeztetés

- igazgatói megrovás

- tantestületi figyelmeztetés

- tantestületi megrovás

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás" büntetésben kell részesíteni. Akinek ezt követően magatartása a tanév folyamán továbbra is kifogásolható, vagy kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesítendő.

Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

– az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása,

– az ön- és közveszélyes magatartás, veszélyezteti társa, tanára testi épségét,

– az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital drog) iskolába hozatala, fogyasztása,

– a szándékos károkozás,

– az iskola nevelői, alkalmazottai és tanulói emberi méltóságának megsértése,

– ezen túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek,

– órán mobiltelefon használata,

– a tanórák sorozatos zavarása (jelentkezés nélküli véleménynyilvánítások, sértő megjegyzések a pedagógusra, osztálytársakra, a munka megtagadása),

– iskola helyiségeinek, eszközeinek nem rendeltetésszerű használata (pl.: ablakon kiugrás, stb),

– 50 óra, vagy az azt meghaladó igazolatlan hiányzás,

Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, ellene a nemzeti ***köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény rendelkezései alapján fegyelmi eljárás*** indítható.

A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

Fegyelmi eljárás indításához nem szükséges a büntetési fokozatok végigjárása.

A fegyelmi eljárás megindításáról az iskola vezetője vagy a nevelőtestület dönt.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

A magatartási elvárások teljesítése alapján az értékelési szempontok a következők:

Példás

- A házirendet minden körülmények között betartja, és másokkal is betartatja.
- Órai és órán kívüli magatartása kifogástalan.
- A közösség alakításában aktívan részt vesz, kezdeményez.
- Iskolai feladatokat önként vállal, és maradéktalanul teljesít.
- Megnyilvánulásaiban őszinte, társaival, tanáraival szemben tisztelettudó, együttműködő és segítőkész.

- Fegyelmező intézkedés nem volt ellene.

Jó

- A házirendet betartja, apróbb hibáit törekszik javítani.
- A közösségben a rábízott feladatokat ellátja.
- Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő.
- Fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli figyelmeztető.

Változó

- A házirendet több ízben megsérti, vét a közösségi szabályok ellen.
- A közösség alakításában nincs szerepe, munkájában vonakodva vesz részt.
- Társaival szemben közönyös, megnyilvánulásaiban durva, tanáraival szemben tiszteletlen.
- Fegyelmi fokozata: legfeljebb igazgatói figyelmeztetés.

Rossz

- A házirendet nagyon hiányosan tartja be.
- A közösség munkáját hátráltatja, szándékosan árt a közösségnek.
- A nevelésére tett erőfeszítéseket rendre elutasítja.
- Társaival szemben durva, goromba.
- Tanáraival szemben tiszteletlen, udvariatlan, elutasító.
- Fegyelmi fokozata: igazgatói intés.

A szorgalom értékelésekor a tanuló iskolai és tanulmányi munkához való hozzáállását értékeljük. A szorgalom értékelése nem feltétlenül függ össze az eredményes, jó jeggyel értékelt tanulási eredménnyel, hiszen gyenge képességű tanuló is lehet kiemelkedően szorgalmas.

Példás

- Aki tanulmányi munkájában kitartó, a tanítási órákra képességeihez mérten pontosan és rendben, maximálisan felkészül.
- Tanulmányi munkájában többletfeladatokat végez, részt vesz versenyeken, pályázatokon.
- Az órai munkát érdeklődésével, aktivitásával segíti.

Jó

- A tanítási órákra lelkiismeretesen felkészül, feladatait elvégzi, de többletfeladatokat nem végez.
- Órai aktivitása a tőle elvárható, de különösebb érdeklődést nem mutat.
- Érdeklődése csak az iskolai tananyagra korlátozódik.

Változó

- Iskolai és otthoni munkájában csak időnként teljesít képességeihez mérten.

- Órai aktivitása hullámzó teljesítményt mutat.
- Házi feladatait hiányosan készíti el, felszerelése is többször kifogásolható.
- Gyakran szétszórt, figyelmetlen.

Hanyag

- Tanulmányi munkájában gyakran képességei alatt teljesít, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.
- Felszerelése hiányos, így az órai tanulmányi munkát hátráltatja.
- Munkafegyelme rossz, érdektelenség, közömbösség jellemzi.

3.6. A tanulók továbbhaladása

3.6.1. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból. A továbbhaladás feltételeit jelen dokumentum 1. számú melléklete tartalmazza.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri. Az évfolyamismétlés bukásnak minősül.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulókra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,

- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelésévt a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

4. Kiegészítés

A 2017/18. és a 2018/19-es tanévekben az intézmény az EFOP-3.3.5-17-2017-00040 azonosítószámú Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása projektben szakmai megvalósítóként működött. Együttműködésben az Oktatási Hivatallal - az EFOP 3.2.15-ös , Tematikus Informális és nem formális módszertanok megalapozása alprojektben kidolgozott módszertannal - Iskolai Közösségi Programokat valósított meg. Az informális, nem formális tanulási alkalmak tematikái a következők voltak: napközis tábor (1-3. osztály; 2-4. osztály), bentlakásos sporttábor (Mátraháza, Zalakaros).

Az intézmény a továbbiakban az intézményi költségvetés feletti más támogatásból, egyéb forrás megléte esetén vagy önköltséges formában **szervezhet** a tanulók számára napközis vagy bentlakásos Iskolai Közösségi Programokat ezen módszertanok alkalmazásával.

A Pedagógiai Program módosítását a nevelőtestület 2019. augusztus 30.-i ülésén megtárgyalta és a fent leírt részekkel kiegészítette. Az elfogadás részleteit a III-10/2019. számon iktatott jegyzőkönyv tartalmazza.

Az EFOP-3.1.7-16-2016-00001 „Esélyteremtés a köznevelésben” c. kiemelt uniós projekt megvalósítása során elért eredmények alkalmazása az esélyteremtő intézménnyé válás területén.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet 7 § bn) pontja értelmében az intézmény konkrét tevékenységekkel segíti a tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések megvalósítását. Ennek elérése érdekében az iskolánk együttműködő partnere az EFOP-3.1.7-16-2016-00001 „Esélyteremtés a köznevelésben” c. kiemelt uniós projektnek, melynek alapvető célja befogadó nevelés támogatása, a végzettség nélküli iskolaelhagyás, és lemorzsolódás kezelésében történő részvétel, a hátrányos helyzetű tanulók oktatási és munkaerő-piaci esélyeinek növelése, társadalmi beilleszkedésük elősegítése és ezáltal a köznevelési rendszer méltányosságának, valamint a gazdaság versenyképességének növelése.

A fenti cél elérése a TÁMOP-3.3.13. azonosítószámú, Eötvös József Program-Pedagógiai-szakmai szolgáltató intézet fejlesztése és Projektháló című kiemelt projekt által kifejlesztett, Esélyteremtő Intézményfejlesztési Program és Eszközrendszer (továbbiakban ETIPE) bevezetésén keresztül történt az esélyteremtő intézményi (továbbiakban ETI) működés kialakítását támogató eszközrendszer intézményi adaptálásával. Az ETIPE intézményi, osztálytermi és tanulói szintek szerint kínál gyakorlati segítséget a pedagógiai folyamatok, tevékenységek megvalósításához.
Iskolánk, a Kelebiai Farkas László Általános Iskola, olyan esélyteremtő intézmény, amely valamennyi tanulója, pedagógusa számára biztonságos, befogadó szervezeti klímát teremt. A befogadást azzal is kifejezzük, hogy intézményünk pedagógiai környezete megfelel növendékei életkori sajátosságainak, reflektál szociokulturális hátterükre, beállítódásaikra.

Az Esélyteremtő Intézményfejlesztési Program és Eszközrendszer adaptációjával szélesedett módszertani repertoárunk, mely által a tanulók társadalmi integrációjának, sikerességének előmozdítása édekében képesek vagyunk minden tanuló fejlődési szükségleteire, élethelyzetére, igényeire differenciált és adekvát pedagógiai válaszokat adni. Őket a mindenkori képességeik szerinti fejlettségi szintjükhöz, kompetenciáikhoz és a hozott tudások, értékek különbözőségeihez alkalmazkodva, individuális adottságaiknak megfelelő fejlesztésben részesítjük. A diákok önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeit, tehetségjegyeit feltárjuk, így egyaránt képesek vagyunk a lemaradók hátránykompenzálására és a kiemelkedő képességűek tehetségfejlesztésére is.
A hátrányújratermelődés mechanizmusának fékezése érdekében a tanulói teljesítményt korlátozó tényezőket mérsékeljük, a tanulók fejlődésbeli és tanulási nehézségeinek feltárását, problémái megoldását segítjük, melyhez a helyi társadalmi, szolgáltatói környezetet is komplexen bevonjuk. Egyenlő esélyeket érvényesítünk a nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén.
A tanulók közötti különbségeket tanulást segítő tényezőnek tekintjük és nem csupán legyőzendő problémának. A tudásépítés folyamatában ösztönözzük a tanulókat az együttműködésre, arra, hogy egymással kooperáljanak és kihasználják egymás erősségeit tudás, képességek és készségek terén egyaránt.
Az Esélyteremtő Intézményként, mint a fejlesztésben együttműködő kollégák műhelyét értelmezzük, építünk a proaktív gondolkodású pedagógusok ötletgazdagságára. A társadalmi változásokra rugalmasan és dinamikusan reagálunk, így folyamatosan megújulunk. A változást az intézményben folyamatként értelmezzük, amely azt jelenti, hogy tudatosan hagyunk időt az újítások, innovációk, adaptációk belsővé válására, a beépülésre.
A szülők és egyéb partnereik erőforrásait értékként kezeljük, és céljaink elérése érdekében mozgósítjuk, bevonjuk Őket. Törekszünk arra, hogy tevékenységünk az intézmény és környezete közösségének szükségleteire és igényeire épüljön. A tervezés, megvalósítás, értékelés az intézmény közössége és a partnerek bevonásával történik, ezzel biztosítjuk a nyilvánosságot, a kontrollt, a mérhetőséget.

Az optimális eredmények eléréséért a családdal és a tanulóval közösen tevékenykedünk, követjük a változásokat, és a mérések-értékelések tükrében folyamatosan igazítjuk a tanulók igényeihez, szükségleteihez a módszereket, fejlesztéseket.

Esélyteremtő Intézményként feladatunk, hogy a tanulási-tanítási folyamatot a pedagógiai, tanulási környezet továbbfejlesztésével alapozzuk meg, és ezáltal teremtsünk kondíciókat az egész életen át tartó tanuláshoz, a sikeres munkaerő-piaci belépéshez.

Fejlesszük, alkalmazzuk és fenntartjuk azokat a módszereket, eljárásokat, eszközöket, kapcsolatrendszereket – ágazatközti együttműködéseket –, melyek a tanuló egyéni fejlődését, személyiségének kiteljesítését, szociabilitásának fejlődését, az életesélyeinek és életminőségének várható javulását, a társadalmi mobilitás lehetőségeit mozdítják elő.

Fejlesztő tevékenységünket mérés-értékelésre (kompetenciamérésre és egyéb diagnosztikus mérésre, elégedettségi mutatókra) alapozzuk.

Az Esélyteremtő Intézményfejlesztési Program és Eszközrendszer alkalmazásával a beavatkozás eredményeként:

Intézményi szinten

- Felismerésre és megszüntetésre kerülnek az intézményünkben a negatív diszkrimináció megnyilvánulási formái.
- Meghonosodik és egyre hatékonyabbá válik a teammunka, a pedagógusok közötti horizontális és vertikális együttműködés.
- Tudatosabbá, átgondoltabbá válik az intézményi szintű tervezőmunka.
- Csökken a lemorzsolódás, az évfolyamismétlés, a végzettség nélküli iskolaelhagyás

Az osztályterem szintjén

- A pedagógusok új, korszerű módszereket is alkalmaznak a nevelési, oktatási folyamatban.
- A tanulóink kompex fejlesztése tudatos, mérés-értékelésen alapul.
- A mindennapok gyakorlatában megvalósul a tanulók szociabilitásának fejlesztése.

A tanuló szintjén

- A nevelési, fejlesztési, tanulási-tanítási folyamat és környezet továbbfejlesztésével igyekszünk elérni, hogy az egyes tanulók képességei, tudása mérhető hatékonysággal fejlődjön, motivációja javuljon.
- A diákok megfelelő felkészítést kapnak az egész életen át tartó tanuláshoz, sikeres munkaerő-piaci belépéshez.
- A tanuló komplex fejlesztése tudatos, mérés-értékelésen alapul.
- A mindennapok gyakorlatában megvalósul a tanulók sziciabilitásának fejlesztése.

5. Záró rendelkezések

5.1. A pedagógiai program hatálya

A Pedagógiai program személyi és területi hatálya kiterjed az egész iskolára, az iskola külső rendezvényeire, tanórán és iskolán kívüli foglalkozásaira, az iskola összes tanulójára, pedagógusára, dolgozójára, továbbá az itt pedagógiai tevékenységet ellátó más természetes személyre.

5.2. A pedagógiai program érvényessége

Az iskola **2026. szeptember 1-től** az átdolgozott és a fenntartó által jóváhagyott Pedagógiai program és Helyi tanterv szerint szervezi meg és végzi nevelő-oktató munkáját.

Az érvényesség addig tart, amíg a törvényi változások, és a partnerek igényeinek a változása az átdolgozást szükségessé nem teszik.

5.3. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A Pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan figyelemmel kíséri.

5.4. A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására évente legfeljebb egyszer kerülhet sor, ha:

- jogszabályi változások ezt szükségessé teszik,
- a nevelőtestület több mint 50%- a kezdeményezi,
- a kibővített iskolavezetés több mint 50 %-a kezdeményezi.

5.5. A pedagógiai program nyilvánossága

Az iskola Pedagógiai programja nyilvános. A Pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál,
- az iskola irattárában,
- az iskola nevelői szobájában,
- az igazgatóhelyettesnél,
- az iskola igazgatójánál,
- az iskola honlapján.

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A Kelebiai Farkas László Általános Iskola *pedagógiai programját/módosítását* a nevelőtestület bevonásával készítette Kondorossy András Igazgató.

Kelt: Kelebia, 2026. augusztus 31.

A Kelebiai Farkas László Általános Iskola pedagógiai programját az intézmény nevelőtestülete 2026. augusztus 31-én megtartott nevelőtestületi értekezletén megtárgyalta, véleményezte és elfogadta.

Kelt: Kelebia, 2026. augusztus 31.

……..	……..
Vatai Levente	Vörös Józsefné
jegyzőkönyv hitelesítő	jegyzőkönyv hitelesítő